

Boels Zanders Advocaten

Aantekenen en per gewone post

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State
Postbus 20019
2500 EA DEN HAAG

X.P.C. Wynands

Advocaat

Postbus 196, NL-6040 AD Roermond

wynands@boelszanders.nl

T +31 (0)88 304 01 94

F +31 (0) 475 33 08 00

Plaats/Datum Roermond, 2 oktober 2012
Betreft Behoud de Parel/Milieuvergunning (Witveldweg 35)
Onze referentie XW/Xw/2110503/848647V1

Edelachtbare vrouwe, heer,

Hierdoor stellen mijn kantoorgenoot mevrouw mr. C. Drent en ik namens de navolgende cliënten beroep in tegen de door gedeputeerde staten van Limburg (hierna: "GS") aan Kuijpers Onroerend Goed BV (hierna: "Kuijpers") verleende oprichtingsvergunning ingevolge de Wet milieubeheer (hierna: "Wm") voor het oprichten van een pluimveehouderij met slachterij en een Bio Energie Centrale (hierna: "de BEC") aan de Witveldweg 35 te Grubbenvorst (hierna: "de oprichtingsvergunning"):

U treft de oprichtingsvergunning aan als **bijlage 1**. De zienswijze die ik namens cliënten heb ingediend treft u aan als **bijlage 2**. De zienswijze die ik separaat namens ~~Boels Zanders Advocaten~~ heb ingediend (hierna gezamenlijk: "de zienswijze"), treft u aan als **bijlage 3**.

Boels Zanders Advocaten

Dit beroepschrift is als volgt opgebouwd:

1.	Formele aspecten	p. 3
1.1	Aanvraag	p. 3
1.2	Zienswijzen	p. 4
1.2.1	Reactie op zienswijzen cliënten onvolledig	p. 4
1.2.2	Reactie op zienswijzen onzorgvuldig	p. 6
1.2.3	Herhalen standpunten uit zienswijzen	p. 6
1.3	Ter inzage legging	p. 7
1.3.1	Geen overzicht van bij vergunning behorende stukken	p. 7
1.3.2	Diverse stukken niet ter inzage gelegd	p. 7
1.4	Één inrichting	p. 9
1.5	Advies ex artikel 8.7 van de Wm	p. 10
1.6	Milieubeleidsplan	p. 11
1.7	Redelijkerwijs te verwachten ontwikkelingen	p. 11
1.8	Voorschriften	p. 12
2.	Coördinatie en afstemming met andere relevante wettelijke kader	p. 12
2.1	Milieueffectrapport (MER)	p. 12
2.1.1	Procedureverloop	p. 13
2.1.2	Commissie m.e.r.	p. 14
2.1.3	De procedure bij grensoverschrijdende milieugevolgen	p. 15
2.2	Verordening dierlijke bijproducten	p. 17
2.3	Wet Bibob	p. 17
2.4	Natuurbeschermingswet 1998	p. 18
2.5	Flora- en faunawet	p. 19
2.6	Waterwet	p. 19
2.7	Woningwet	p. 19
3.	Beoordeling van de aanvraag in relatie tot de Wm	p. 19
3.1	BBT	p. 19
3.1.1	BREF Slacht- en destructiehuizen	p. 20
3.1.2	BREF Intensieve Veehouderij	p. 21
3.1.3	BREF Op- en overslag bulkgoederen	p. 24
3.1.4	BREF Koelsystemen en BREF Energie-efficiëntie	p. 25
3.2	Afval	p. 25
3.2.1	Minimumstandaarden	p. 25
3.2.2	Mengen	p. 26
3.2.3	Afvalscheiding	p. 27
3.3	Afvalwaterlozingen	p. 28
3.4	Bodem	p. 29
3.5	Energie	p. 29
3.6	Externe veiligheid en brandveiligheid	p. 30
3.6.1	Algemeen	p. 30

3.6.2	Besluit risico's zware ongevallen 1000 (BRZO 1999)	p. 30
3.6.3	Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)	p. 31
3.6.4	Brandveiligheid	p. 32
3.7	Geluid	p. 32
3.8	Lucht	p. 33
3.8.1	Algemeen	p. 33
3.8.2	Wet luchtkwaliteit	p. 33
3.8.3	Besluit emissie-eisen middelgrote stookinstallaties	p. 34
3.8.4	Fijn stof en stikstofdioxide	p. 35
3.8.5	Ammoniak	p. 36
3.8.6	Geur	p. 38
3.9	Verkeer en vervoer	p. 38
3.10	Visuele hinder	p. 39
3.11	Volksgezondheidsaspecten (verspreiding ziekten dier-mens)	p. 39
4.	Conclusie	p. 40

1. Formele aspecten

1.1 Aanvraag

Cliënten zijn van oordeel dat GS het verkeerde recht op de procedure tot vergunningverlening van toepassing hebben verklaard. GS hebben op grond van artikel 1.2 lid 2 van de Invoeringswet Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: "Invoeringswet Wabo") het recht zoals dat gold onmiddellijk voor het tijdstip van inwerkingtreding van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: "Wabo") toegepast. Volgens cliënten hadden GS echter de Wabo moeten toepassen. Dit is gelegen in het feit dat de aanvraag van Kuijpers dateert van 25 februari 2011, en derhalve van ná inwerkingtreding van de Wabo (1 oktober 2010). Artikel 1.2 lid 2 van de Invoeringswet Wabo is in het onderhavige geval dus niet van toepassing.

Cliënten motiveren hun standpunt als volgt. In de oprichtingsvergunning geven GS onder hoofdstuk 1 op pagina 3 aan dat zij op 30 september 2010 een aanvraag van Kuijpers hebben ontvangen voor het verlenen van een oprichtingsvergunning ex artikel 8.1 van de Wet milieubeheer (hierna: "Wm"). GS geven aan dat zij Kuijpers op 25 november 2010 hebben verzocht om aanvullende gegevens en dat deze op 25 februari 2011 bij hen zijn binnengekomen. Op pagina 5 van de oprichtingsvergunning geven GS nogmaals aan dat de aanvullende gegevens zijn binnengekomen op 25 februari 2011. Tevens vermelden GS daarbij:

"Omwille van de leesbaarheid van de aanvraag zijn deze aanvullende gegevens integraal opgenomen in een nieuwe aanvraag die daarmee de aanvraag van 30 september 2011 in zijn geheel vervangt."

De aanvraag die bij GS is binnengekomen op 25 februari 2011 (ondertekend op 5 januari 2011) is met de oprichtingsvergunning ter inzage gelegd en maakt deel uit van de vergunning zelf. Het is duidelijk dat het deze aanvraag (en de daarbij behorende stukken) is, waarop GS hebben beslist. Als **bijlage 4** is een kopie bijgevoegd van het voorblad van de aanvraag. Daarop is duidelijk te zien dat de aanvraag pas op 25 februari 2011 is ontvangen door GS. Het feit dat op dat voorblad door Geling Advies BV een datum wordt vermeld vóór inwerkingtreding van de Wabo doet aan het voorgaande niets af. Geling Advies BV kan immers elke door haar opdrachtgever gewenste datum daarop vermelden. Bepalend is dat de aanvraag pas op 25 februari 2011 is ontvangen en op 5 januari 2011 is ondertekend. Derhalve ruimschoots na inwerkingtreding van de Wabo.

Clënten merken op dat het feit dat Kuljpers na het verzoek van GS om aanvullende stukken besloten heeft een geheel nieuwe aanvraag in te dienen, niet met zich meebrengt dat voor de vraag welk recht van toepassing is naar de datum van indiening van een eerdere aanvraag moet worden gekeken. De aanvraag van 30 september 2010 is door GS duidelijk niet in behandeling genomen op grond van artikel 4:5 Awb, want zoals GS ook zelf stellen heeft de aanvraag van 25 februari 2011 de aanvraag van 30 september 2010 – die onvolledig was – geheel vervangen.

Nu de aanvraag waarop GS hebben beslist dateert van na inwerkingtreding van de Wabo, had het recht zoals dat na die datum gold moeten worden toegepast. Omdat het verkeerde recht is toegepast, dient de vergunning te worden vernietigd.

De hiernavolgende beroepsgronden zijn geheel ten overvloede en gaan uit van het recht dat GS op de vergunningaanvraag van toepassing hebben verklaard, namelijk het recht dat gold onmiddellijk voor het tijdstip van inwerkingtreding van de Wabo.

1.2 Zienswijzen

1.2.1 Reactie op zienswijzen cliënten onvolledig

Op de door cliënten ingebrachte zienswijze tegen het ontwerp van de vergunning is onvoldoende zorgvuldig gereageerd. In de ingebrachte zienswijze is met nadruk verwezen naar de zienswijze die is ingebracht tegen de ontwerpen van de projectbesluiten en de bouwvergunningen die eveneens benodigd zijn ten behoeve van de realisatie van de pluimveehouderij met slachterij en het BEC (hierna: "de RO-zienswijze"). De RO-zienswijze is aan de ingediende zienswijze als bijlage toegevoegd en bovendien is wat zeventien punten betreft uitdrukkelijk naar specifieke paragrafen en pagina's uit die RO-zienswijze verwezen. Waar nodig is

daarbij zelfs aangegeven hoe bedoelde paragrafen voor de zienswijze tegen de milieuvergunningen moeten worden geïnterpreteerd.

GS hebben dit aspect van de zienswijze eenvoudig afgedaan door te stellen dat de punten die in de RO-zienswijze zijn ingebracht, binnen de besluitvorming op basis van de Wm niet kunnen worden afgewogen. Voorts hebben GS gesteld dat geen gronden zijn aangetroffen op basis waarvan de te verlenen vergunning ondeugdelijk zou zijn op bepaalde punten. Voor het overige hebben GS niet op de zienswijze van cliënten, voor zover wordt verwezen naar gronden die ook in de RO-zienswijze naar voren zijn gebracht, niet gereageerd.

Het op een zodanige manier reageren op een ingebrachte zienswijze dient als zeer onzorgvuldig te worden aangemerkt om twee redenen. In de eerste plaats omdat zeer nadrukkelijk, met vermelding van paragrafen en inhoud naar de eerder ingebrachte RO-zienswijze is verwezen, en die RO-zienswijze bovendien is toegevoegd als bijlage. Daarom hadden GS in ieder geval op de 17 expliciet aangevoerde punten een afzonderlijke reactie moeten geven en hadden zij hier niet zomaar aan voorbij mogen gaan, zoals wel het geval zou zijn geweest wanneer niet naar specifieke gronden uit de RO-zienswijze was verwezen.

In de tweede plaats is de algemene reactie van GS dat punten die binnen het RO-spoor zijn ingebracht, per definitie niet binnen het kader van de milieuvergunning kunnen worden afgewogen, volledig uit de lucht gegrepen. Een projectbesluit en milieuvergunning hebben binnen hun beoordelingskader wel degelijk een overlap. Beide besluiten zien immers op een ingreep in de omgeving en er dient – weliswaar vanuit verschillende gezichtspunten – beoordeeld te worden of deze aanvaardbaar is. Bovendien zijn bepaalde formele aspecten in beide procedures ook hetzelfde. Die 17 expliciet aangevoerde punten zien op aspecten die binnen beide procedures of beoordelingskaders spelen.

In dit kader merken cliënten op dat GS zichzelf in de reactie op de zienswijzen bovendien tegenspreken. Enerzijds stellen zij dat punten die tevens in het RO-spoor zijn ingebracht, niet bij de milieuvergunning kunnen worden afgewogen (zie pagina 120 en 135 van de oprichtingsvergunning). Anderzijds geven GS aan dat zij de aanvraag om een milieuvergunning kunnen weigeren indien door verlening ervan strijd zou ontstaan met een bestemmingsplan (artikel 8.10 lid 3 van de Wm). GS geven aan dat zij alleen op grond van artikel 8.10 lid 3 van de Wm de vergunning weigeren *"als zij zélf tot de conclusie komt dat Heideveld op de voorziene locatie planologisch onaanvaardbaar is"* (zie pagina 74 van de oprichtingsvergunning). GS geven dus aan dat zij zelf wel degelijk een RO-toets verrichten. De reactie van GS op de ingebrachte zienswijze van cliënten wordt hiermee nog onbegrijpelijker.

Overigens volgt nergens uit de motivering van de milieuvergunning dat GS bedoelde RO-toets, die zij naar eigen zeggen wel degelijk moeten verrichten om voorbij te gaan aan de weigeringsgrond ex artikel 8.10 lid 3 van de Wm,

daadwerkelijk hebben uitgevoerd. In zoverre is de oprichtingsvergunning onzorgvuldig voorbereid en ondeugdelijk gemotiveerd.

1.2.2 Reactie op zienswijzen onzorgvuldig

Cliënten zijn van mening dat de wijze waarop GS op alle ingebrachte zienswijzen hebben gereageerd, als onzorgvuldig moet worden aangemerkt. Hoofdstuk 8 van de vergunning, waarin de reactie op de zienswijzen is weergegeven, is door de onduidelijke indeling, de grote lappen tekst en de vele verwijzingen naar andere gedeelten van de reactie, onleesbaar. Cliënten zijn van oordeel dat GS bij de reactie op de zienswijzen moeten zorg dragen voor een duidelijk leesbare tekst, zodat belanghebbenden kunnen beoordelen of op een afdoende wijze op hun zienswijze is gereageerd. GS hebben duidelijk geen aandacht besteed aan de leesbaarheid. Cliënten en andere belanghebbenden zijn daardoor belemmerd in hun mogelijkheden om op de reactie op de zienswijzen te reageren.

1.2.3 Herhalen standpunten uit zienswijzen

Gezien het bepaalde onder 1.2.1 en 1.2.2 hiervoor verzoeken cliënten uw Afdeling om de hierna te vermelden standpunten uit de zienswijze als hier herhaald en ingelast te beschouwen.

Het betreft allereerst voornoemde 17 expliciet aangevoerde punten uit de zienswijze (zie pagina 2 en 3 van de zienswijze die als bijlage 2 is ingediend). Daaruit volgt dat GS van de welgeringsgrond ex artikel 8.10 lid 3 van de Wm gebruik hadden moeten maken.

Het betreft daarnaast het bepaalde over de visie van staatssecretaris Bleker (zie paragraaf 2.1 van de zienswijze). Daaruit volgt dat GS de oprichtingsvergunning niet in redelijkheid hebben kunnen verlenen.

Het betreft voorts het bepaalde over de bescherming van het milieu (zie paragraaf 2.3 van de zienswijze).

Het betreft ook het bepaalde over fijn stof en stikstofdioxide, ammoniak en geur (zie paragrafen 2.4 tot en met 2.6 van de zienswijze). Zie in dit verband ook paragraaf 3.8 hierna.

Het betreft bovendien het bepaalde over geluid (zie paragraaf 2.8 van de zienswijze). Zie in dit verband ook paragraaf 3.7 hierna.

Het betreft tevens het bepaalde over het aspect bodem (zie paragraaf 2.9 van de zienswijze). Zie in dit verband ook paragraaf 3.4 hierna.

Het betreft eveneens het bepaalde over de volksgezondheidsaspecten (zie paragraaf 2.10 van de zienswijze). Zie in dit verband ook paragraaf 3.11 hierna.

Het betreft verder het bepaalde over visuele hinder (zie paragraaf 2.11 van de zienswijze). Zie in dit verband ook paragraaf 3.10 hierna.

1.3 Ter inzage legging

Op grond van artikel 3:44 lid 3 onder a juncto 3:11 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: "Awb") moeten GS het besluit, en de daarop betrekking hebbende stukken die redelijkerwijs nodig zijn voor een beoordeling daarvan, gedurende de beroepstermijn ter inzage leggen. GS hebben aan dit formele vereiste niet voldaan.

1.3.1 Geen overzicht van bij vergunning behorende stukken

Cliënten hebben allereerst geconstateerd dat bij de vergunning geen lijst is gevoegd met de daarbij behorende stukken. Slechts uit de motivering van de vergunning kan worden afgeleid op basis van welke onderzoeken, adviezen en rapporten de milieuvergunning is verleend. De verwijzingen in de vergunningtekst naar onderzoeken, rapporten en adviezen zijn bovendien onduidelijk. Zo wordt een enkele maal zowel de opsteller van het rapport, de datum en de titel genoemd, maar in alle andere gevallen wordt een volledige vermelding achterwege gelaten. Zo wordt wat betreft de motivering van het aspect "Bodem" (paragraaf 5.5. van de oprichtingsvergunning) slechts verwezen naar een bodemrisicodocument (bijlage 11 van de aanvraag). Ten aanzien van het aspect "Flora en Faunawet" (paragraaf 4.4.2. van de oprichtingsvergunning) wordt slechts gesteld:

"door ARCADIS is een habitatgeschiktheidsbeoordeling uitgevoerd".

Ook op navraag van mevrouw mr. Drent kon door de ambtenaren van de Provincie Limburg geen lijst met de bijbehorende stukken worden aangeleverd, maar werd geadviseerd om dan maar uit de vergunningtekst af te leiden welke stukken relevant waren en ter inzage moesten liggen. Zoals hierboven aangegeven, al met al geen eenvoudige klus vanwege de onduidelijke en niet-eenduidige wijze waarop naar rapporten en adviezen in de vergunningtekst wordt verwezen.

1.3.2 Diverse stukken niet ter inzage gelegd

Cliënten hebben geconstateerd dat niet alle bij het besluit behorende stukken die relevant zijn voor de beoordeling daarvan, daadwerkelijk ter inzage zijn gelegd. Zo is het advies van Waterschap Peel en Maasvallei, waarnaar in de motivering van het aspect "Afvalwaterlozingen" (paragraaf 5.4 van de oprichtingsvergunning) wordt verwezen, niet ter inzage gelegd. Hetzelfde geldt voor de Habitatgeschiktheidsbeoordeling die in het kader van het aspect "Flora en

Faunawet" (paragraaf 4.4.2 van de oprichtingsvergunning) van belang is. Tot slot wordt bij het aspect "Energie" (paragraaf 5.6 van de oprichtingsvergunning) verwezen naar de vragenlijst van informatieblad E11 'Energiebesparing bij veehouderijen, herziene versie november 2004'. Op basis van de ingevulde vragenlijst zouden GS tot de conclusie zijn gekomen dat de vergunning wat betreft het aspect energie aan de BBT voldoet. De ingevulde vragenlijst of in ieder geval de uitkomst daarvan is niet ter inzage gelegd.

Aan het verzoek van mr. Drent aan medewerkers van de Provincie om deze ontbrekende stukken digitaal aan te leveren, bijvoorbeeld door plaatsing op de website, kon niet worden voldaan. Er werd bevestigd dat zowel de habitatgeschiktheidsbeoordeling en het advies van Waterschap Peel en Maasvallei niet ter inzage lagen. Volgens de medewerker van de Provincie was het feit dat het advies van het Waterschap samengevat in de vergunning was weergegeven en in de milieu-effectrapportage (hierna tevens: "mer") een paragraaf aan de habitatgeschiktheidsbeoordeling werd geweid, voldoende.

Clënten zijn van oordeel dat de ontbrekende stukken ten onrechte niet ter inzage zijn gelegd. Het feit dat het advies, de beoordeling en de vragenlijst ten behoeve van de milieuvergunning zijn opgesteld en ingevuld brengt op zichzelf al met zich mee dat ze ter inzage hadden moeten worden gelegd. Daarbij komt nog dat in de motivering uitdrukkelijk naar de stukken wordt verwezen en de motivering op die stukken gestaafd is. Dat in de vergunning of in de mer een samenvatting is gegeven van de inhoud van het advies respectievelijk de beoordeling, maakt niet dat de plicht om de stukken ter inzage te leggen niet meer bestaat. Clënten, noch andere belanghebbenden, kunnen er immers op vertrouwen dat de samenvatting alle relevante - en tevens de juiste - gegevens bevat. In dit kader wijzen clënten uw Afdeling op de uitspraken van 3 december 2003, BR 2004/412 en 4 mei 2010, AB 2010/204 waarin uw Afdeling dit standpunt bevestigde.

Clënten merken ter aanvulling van het voorgaande op dat in eerste instantie slechts een zeer gering aantal stukken op de website van de provincie was gepubliceerd. Toen mevrouw mr. Drent om digitale toezending dan wel publicatie op de website van een groot aantal rapporten en adviezen verzocht bij de provincie, werden die stukken alsnog op de website geplaatst. Zoals hiervoor al opgemerkt geldt dat niet voor de habitatgeschiktheidsbeoordeling, het advies van Waterschap Peel en Maasvallei en de ingevulde vragenlijst van informatieblad E11 'Energiebesparing bij veehouderijen, herziene versie november 2004'. Clënten achten het onzorgvuldig van de provincie dat in eerste instantie slechts een zeer gering aantal stukken digitaal beschikbaar was. Dit wekt het sterke vermoeden dat de bijbehorende stukken ook niet bij de gemeentebalie ter inzage lagen.

Clënten wijzen uw Afdeling tot slot op het door hen in de ingebrachte zienswijze opgeworpen standpunt dat er sterke vermoedens waren ook bij de ter inzage legging van het ontwerp van de milieuvergunning niet de toentertijd op het besluit

betrekking hebbende stukken allemaal ter inzage waren gelegd. Cliënten merken op dat GS in hun reactie op deze zienswijze niet ontkennen dat de stukken inderdaad niet ter inzage hebben gelegen.

Door de onzorgvuldige en onvolledige wijze waarop GS met de verplichting uit artikel 3:11 van de Awb zijn omgesprongen zijn cliënten, en mogelijk ook andere belanghebbenden, in hun belangen geschaad. Niet alleen wordt het cliënten door het ontbreken van een duidelijke lijst en/of duidelijke verwijzing naar de stukken bijna onmogelijk gemaakt om alle rapporten te achterhalen, bovendien hebben cliënten de ontbrekende stukken (en daarmee de motivering van de vergunning) niet kunnen toetsen op juistheid en volledigheid.

1.4 Één inrichting

Artikel 1.1 lid 4 van de Wm bepaalt dat als één inrichting moet worden beschouwd:

"de tot eenzelfde onderneming of instelling behorende installaties die onderling technische, organisatorische of functionele bindingen hebben en in elkaars onmiddellijke nabijheid zijn gelegen."

Cliënten zijn van oordeel dat de pluimveehouderij met slachterij, de BEC en de varkenshouderij die tezamen het Nieuw Gemengd Bedrijf (hierna: "NGB") vormen, kunnen worden aangemerkt als één inrichting als bedoeld in artikel 1.1 lid 4 van de Wm. Aan de vereisten uit artikel 1.1 lid 4 van de Wm is voldaan, aangezien sprake is van één instelling, namelijk het NGB. Binnen dit samenwerkingsverband werken de ondernemers van de pluimveehouderij met slachterij, de varkenshouderij en de BEC intensief samen, waardoor er een duidelijke organisatorische binding bestaat. Bovendien bestaat er een duidelijke functionele binding tussen de pluimveehouderij met slachterij, de varkenshouderij en de BEC. Die functionele binding blijkt vooral uit het feit dat de BEC de reststromen uit de veehouderij en pluimveehouderij nodig heeft, en de veehouderij en de pluimveehouderij de energie uit de BEC weer nodig hebben. Bovendien is sprake van een zeer duidelijke technische binding doordat het vervoer van de mest naar de BEC niet, zoals in de vergunning voor de varkenshouderij wordt aangegeven, over de weg zal plaatsvinden, maar via een mestleiding. Dit is sinds 1 oktober 2011 wettelijk toegestaan (zie ook pagina 17 van de mer). Tot slot bevinden de pluimveehouderij met slachterij, de varkenshouderij en de BEC zich in elkaars directe nabijheid. De tussenliggende afstand bedraagt maximaal circa 500-600 meter. Dit is gezien de omvang van de bedrijven zeer gering.

Hoewel het NGB als één inrichting kan worden aangemerkt, hebben GS twee afzonderlijke milieuvergunningen verleend: één voor de BEC en de pluimveehouderij tezamen, en één voor de varkenshouderij. Dit betekent dat GS niet de NGB als geheel, maar de pluimveehouderij met slachterij en de BEC tezamen als één inrichting zien en de varkenshouderij als één inrichting. Waarom

dit onderscheid wordt gemaakt is cliënten geheel niet duidelijk. De enige toelichting op het gemaakte onderscheid heeft Kuijpers in zijn aanvraag (pagina 3) gegeven. Daarin staat dat het varkensbedrijf zijn mest ook aan anderen kan leveren en de energie van anderen kan verkrijgen. Om deze reden is er, volgens Kuijpers, niet voldoende binding tussen de varkenshouderij en de BEC en de pluimveehouderij. Kuijpers vergeet hierbij dat de pluimveehouderij zijn mest en energie vanzelfsprekend ook bij anderen kwijt kan, respectievelijk kan verkrijgen. In zoverre is er dus geen verschil tussen de binding tussen de BEC en de pluimveehouderij en de varkenshouderij. Overigens heeft te gelden dat geheel niet aannemelijk is dat de varkenshouderij of de pluimveehouderij hun mest elders zullen leveren en hun energie elders vandaan zullen halen. Uit de mer en de aanvragen voor de vergunningen volgt duidelijk dat van het samenwerkingsverband NGB het leveren van mest aan de BEC en het verkrijgen van energie één van de belangrijkste pijlers is. De toelichting die op het afzonderlijk vergunnen van de varkenshouderij is gegeven, levert dus geen goede argumenten hiervoor. Cliënten zijn van oordeel dat de varkenshouderij ten onrechte niet bij de vergunning is meegenomen en dat de vergunning daarom voor vernietiging in aanmerking komt.

Cliënten stellen zich geheel ten overvloede op het standpunt dat, indien uw Afdeling van oordeel is dat de NGB als geheel niet als één inrichting kan worden aangemerkt, de pluimveehouderij en de BEC tezamen ook niet als één inrichting kunnen worden aangemerkt. Indien immers volgens uw Afdeling niet voldoende organisatorische, technische of functionele binding bestaat tussen de BEC, de pluimveehouderij en de varkenshouderij tezamen, bestaat die ook niet tussen de BEC en de pluimveehouderij. Voor de pluimveehouderij en de BEC had daarom afzonderlijk een vergunning moeten worden verleend.

Los van het voorgaande zijn cliënten van oordeel dat GS op een onzorgvuldige wijze zijn omgegaan met het feit dat zij voor de drie verschillende activiteiten binnen het NGB twee afzonderlijke milieuvergunningen hebben verleend. Zo is voor beide vergunningen (en dus voor alle drie de activiteiten tezamen) één milieueffectrapportage opgesteld. Zo hebben de onderliggende rapporten die in dat kader zijn opgesteld ook betrekking op beide vergunningen. Daarentegen is in de vergunning voor de pluimveehouderij en de BEC voor sommige milieuaspecten een (aanvullende) rapportage opgesteld die alleen op de pluimveehouderij en de BEC ziet. Dit alles wekt sterk de indruk dat GS willekeurig, of naar gelang het beter uitkomt, de verschillende onderdelen van het NGB als één geheel aanmerken of juist niet.

1.5 Advies ex artikel 8.7 van de Wm

Artikel 8.7 lid 1 onder b van de Wm bepaalt dat het bevoegd gezag de burgemeester en wethouders van de gemeente waarin de betrokken inrichting zal zijn of is gelegen, in de gevallen waarin zij niet het bevoegd gezag zijn, in de

gelegenheid stelt om advies uit te brengen over het ontwerp van de beschikking op de aanvraag om een vergunning.

Nergens uit de vergunning blijkt dat GS burgemeester en wethouders van de gemeente Horst aan de Maas in de gelegenheid hebben gesteld om advies uit te brengen. Er is daardoor sprake van schending van een formeel voorschrift.

1.6 Milieubeleidsplan

Artikel 8.8 lid 2 aanhef en onder a van de Wm bepaalt dat het bevoegd gezag bij de beslissing op de aanvraag in ieder geval rekening houdt met het voor hem geldende milieubeleidsplan. Dit voorschrift houdt in dat uitdrukkelijk aan het milieubeleidsplan moet worden getoetst en dat afwijking mogelijk is, mits dit goed wordt gemotiveerd.

GS hebben slechts twee zinnen in het besluit gewijd aan het milieubeleidsplan, dat in de provincie Limburg vervat is in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (hierna: "POL"). In die twee zinnen stellen zij dat de in het POL vermelde uitgangspunten in het besluit integraal zijn afgewogen. Dat zij dit ook daadwerkelijk hebben gedaan volgt verder nergens uit. Cliënten zijn daarom van oordeel dat GS niet aan artikel 8.8 lid 2 aanhef en onder a van de Wm hebben voldaan.

1.7 Redelijkerwijs te verwachten ontwikkelingen

Artikel 8.8 lid 1 onder c van de Wm vereist dat het bevoegd gezag bij de beslissing op de aanvraag in ieder geval de redelijkerwijs te verwachten ontwikkelingen, die van belang zijn met het oog op de bescherming van het milieu, betreft, voor zover het gaat om de inrichting en het gebied waarin de inrichting zal zijn gelegen. Er is sprake van redelijkerwijs te verwachten ontwikkelingen in het gebied waarin de inrichting zal zijn gelegen, wanneer er een planologisch kader is.

Ten tijde van het besluit tot vergunningverlening waren er verschillende ontwikkelingen in het LOG Witveldweg bekend of reeds gerealiseerd (Klopman, Losbaan 21, Hendrikx, Losbaan 12), die niet zijn meegenomen in de mer en ook niet in vele van de aan het besluit ten grondslag gelegde onderzoeken. Dit is mede te wijten aan het feit dat de onderzoeken en de mer dateren van 2010.

Gezien artikel 8.8 lid 1 onder c van de Wm en het feit dat de situatie in de omgeving van de inrichting aanzienlijk is gewijzigd, hadden GS bij de beslissing op de aanvraag zich niet mogen baseren op ten tijde van het besluit gedateerde onderzoeken.

In dit verband wijzen cliënten nog op de volgende ontwikkelingen waarmee GS ten onrechte geen rekening hebben gehouden. Zo heeft Maatschap Coenders ook een varkensstal gerealiseerd op de Losbaan te Grubbenvorst. Zo is het bedrijf van Frank

Coenders volop in ontwikkeling. Daarvan zijn de diverse bevoegde gezagen van op de hoogte. Een bouwvergunning voor een op te richten kas is verleend op 4 januari 2011. Daarvoor bleek ook een omgevingsvergunning noodzakelijk. Deze is op 19 april 2012 verleend. Hiertegen loopt een separate procedure bij uw Afdeling.

1.8 Voorschriften

GS hebben niet voldaan aan artikel 8.12 lid 4 van de Wm. Dit artikel bepaalt dat bij alle doelvoorschriften en emissiegrenswaarden controleverplichtingen moeten worden opgenomen, indien het gaat om gpvb-installaties.

Zo is ten aanzien van het doelvoorschrift 7.1 ten aanzien van bodembedreigende activiteiten, geen controlevoorschrift opgenomen. Dat sprake is van een doelvoorschrift blijkt uit het feit, dat GS in het vet boven voorschrift 7.1 hebben vermeld dat het om een doelvoorschrift gaat. Bovendien wordt met het voorschrift het doel opgelegd om te voldoen aan bodemrisicocategorie A als bedoeld in de NRB.

Voor voorschrift dat Kuljpers moet voldoen aan het brandveiligheidsrapport uit de aanvraag, en de aanvullingen daarop moet realiseren en in stand houden (voorschrift 8.1), geldt dat eveneens geen controlevoorschrift is opgenomen. Er is sprake van een doelvoorschrift omdat de verplicht tot doel heeft te controleren of de inrichting, wanneer zij eenmaal in overeenstemming met de vergunning in werking is, ook daadwerkelijk aan de normen van brandveiligheid kan voldoen. Cliënten achten het van groot belang, om brand- en onveilige situaties bij hun woningen te voorkomen, dat goed gecontroleerd wordt of Kuljpers aan dit doelvoorschrift voldoet.

Ook ten aanzien van de voorschriften betreffende stofverspreiding (10.10-10.17), afvalscheiding (5.1) en opslag en transport (4.2-4.13) zijn geen controleverplichtingen opgenomen. Ook hier is duidelijk sprake van doelvoorschriften, omdat het doel is, voor en na inwerkingtreding van de vergunning, aan bepaalde eisen betreffende opslag, transport, afvalscheiding en stofverspreiding te voldoen in het belang van de bescherming van het milieu. Daarom is een controleverplichting noodzakelijk.

2. Coördinatie en afstemming met andere relevante wettelijke kaders

2.1 Milieueffectrapport (MER)

GS stellen dat de voorgenomen activiteit valt onder categorie 14 van de C-lijst van het Besluit milieueffectrapportage. GS miskennen hiermee dat de activiteit ook valt onder categorie 18.2 van de C-lijst (*"De oprichting van een inrichting bestemd voor de verbranding, de chemische behandeling, het storten of het in de diepe ondergrond brengen van gevaarlijke afvalstoffen"*) dan wel onder categorie 18.4

van de C-lijst ("De oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting bestemd voor de verbranding of de chemische behandeling van niet-gevaarlijke afvalstoffen"), voor zover het betreft planologische besluitvorming en besluitvorming als de onderhavige. In onderdeel D van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage is, voor zover hier van belang, in categorie 35 onder meer als activiteit als bedoeld in artikel 7.2 lid 1, aanhef en onder b, van de Wm, aangewezen de oprichting van een inrichting bestemd voor het vervaardigen, bewerken of verwerken van dierlijke of plantaardige oliën of vetten in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een productiecapaciteit van 40.000 ton per jaar of meer. In onderdeel D van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage is, voor zover hier van belang, in categorie 39.2 als activiteit als bedoeld in artikel 7.2 lid 1, aanhef en onder b, van de Wm, aangewezen de oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting bestemd voor de destructie van dieren. Ook beide uit de D-lijst bedoelde categorieën hebben GS over het hoofd gezien.

2.1.1 Procedureverloop

De procedure die ten behoeve van het Milieueffectrapport van 12 juli 2010 is gevolgd, is gebrekkig gezien het planMER LOG Witveldweg (het voorblad van dat planMER is bijgevoegd als **bijlage 5**) dat tevens blijkt te zijn opgesteld, zulks ten behoeve van het voorontwerp bestemmingsplan LOG Witveldweg van 9 maart 2012. Het voorontwerp is gericht op het vaststellen van één bestemmingsplan voor het gehele gebied waarin het NGB zich beoogt te vestigen. Het PlanMER LOG Witveldweg van 7 maart 2012 heeft ook betrekking op de activiteit waaraan GS door middel van de oprichtingsvergunning toestemming hebben verleend. Het is voor cliënten zeer onduidelijk hoe beide milieueffectrapporten zich tot elkaar verhouden en wat dit uit procedureel oogpunt betekent. Hierover vermelden GS niets in de oprichtingsvergunning, hetgeen wel mocht worden verwacht. Immers, de oprichtingsvergunning is van later datum dan het PlanMER LOG Witveldweg. In dit verband wijzen cliënten op het bepaalde in paragraaf 14.2 van de Wm (tekst geldend op 30 juni 2010 vanwege de regels van overgangsrecht die volgens GS van toepassing zijn, zie paragraaf 1.1. van de oprichtingsvergunning), specifiek op de artikelen 14.4b en 14.5 lid 1 uit die paragraaf:

"Ingeval terzake van een activiteit tegelijkertijd een besluit en een plan worden voorbereid en dat plan uitsluitend wordt voorbereid met het oog op de inpassing van die activiteit in dat plan wordt ter voorbereiding van dat besluit en dat plan één milieu-effectrapport gemaakt. Het rapport wordt voorbereid met toepassing van de paragrafen 7.5 en 7.6."

"Ingeval ter zake van een activiteit, dan wel ter zake van verscheidene met elkaar samenhangende activiteiten meer dan een besluit is aangewezen, bij de voorbereiding waarvan op grond van het bij of krachtens deze wet bepaalde een milieu-effectrapport moet worden gemaakt en op de voorbereiding waarvan afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van

toepassing is, wordt ter voorbereiding van die besluiten één milieu-effectrapport gemaakt."

Nu het LOG Witveldweg het totale gebied is van het NGB, welk NGB bestaat uit de activiteiten waarvoor GS separaat enerzijds de oprichtingsvergunning en anderzijds de revisievergunning (betreft de varkens) hebben verleend, volgt uit de verplichte coördinatieregeling van paragraaf 14.2 van de Wm dat één (integraal) milieueffectrapport had moeten worden gemaakt. Immers, er is eigenlijk één grote activiteit, zijnde het NGB. Daarvoor worden momenteel tegelijkertijd door verschillende bevoegde gezagen achtereenvolgens drie bouwvergunningen, drie projectbesluiten, twee milieuvergunningen en een bestemmingsplan verleend dan wel vastgesteld. Dan verlangen cliënten dat één milieueffectrapport wordt opgesteld waarin gedegen met alle aspecten van vermelde activiteit rekening wordt gehouden. Nu dienen cliënten uit welhaast evenzoveel verschillende rapporten het totaal van milieugevolgen zelf vast te stellen. Dat kan en mag niet van hen worden verlangd. Vandaar de noodzaak dat één milieueffectrapport wordt opgesteld, ten behoeve waarvan relevant is om te vermelden dat het betreffende milieueffectrapport dient te worden voorbereid volgens de zwaarste procedure van hoofdstuk 7 van de Wm.

2.1.2 Commissie m.e.r.

In paragrafen 4.1.2., 4.1.3. en 4.1.12. verwijzen GS naar tekortkomingen die de Commissie m.e.r. heeft gesignaleerd bij toetsing van het Milieueffectrapport van 12 juli 2010. GS stellen dat het Milieueffectrapport is aangevuld. Nu sprake zou zijn van vele aanvullingen en aanpassingen in het Milieueffectrapport en de vergunningenaanvraag zou de detailinformatie niet op alle onderdelen eenvoudig te doorgronden zijn. Desondanks zou de Commissie m.e.r. van mening zijn dat in het Milieueffectrapport en de aanvulling tezamen de essentiële informatie aanwezig is.

Cliënten betwisten dat de Commissie m.e.r. voornoemde mening is toegedaan. Hiervan is namelijk in de oprichtingsvergunning geen enkel bewijs geleverd. Ook niet in de informatie die ter zake het Milieueffectrapport op de internetpagina van de provincie Limburg beschikbaar is gesteld:
[http://www.limburg.nl/Beleid/Milieu/Vergunningen/MER en overige/Nieuw Gemeen-
gd_Bedrijf_Grubbenvorst/MER](http://www.limburg.nl/Beleid/Milieu/Vergunningen/MER_en_overige/Nieuw_Gemeen-
gd_Bedrijf_Grubbenvorst/MER).

Gezien het voorgaande is allereerst onduidelijk of de gesignaleerde tekortkomingen volgens de Commissie m.e.r. nog steeds aanwezig zijn. Zolang dit onduidelijk is, bestaat er onzekerheid over het antwoord op de vraag of het Milieueffectrapport toereikend kan worden geacht om gebruikt te worden bij de besluitvorming. Mede daarom persisteren cliënten uitdrukkelijk bij de door de Commissie m.e.r. gesignaleerde tekortkomingen (**bijlage 6**) en betogen zij dat GS gezien die tekortkomingen de oprichtingsvergunning niet hadden mogen verlenen.

Daarnaast vinden cliënten dat GS in de motivering van de oprichtingsvergunning, specifiek paragrafen 4.1.4. tot en met 4.1.10., louter uiteenzetten wat de gesignaleerde tekortkomingen zijn. Dit is gebrekkig omdat uit de motivering van de oprichtingsvergunning zal moeten blijken op welke wijze GS rekening houden met het bepaalde in het Milieueffectrapport. In het bijzonder zullen GS moeten motiveren op welke wijze acht is geslagen op de door de Commissie m.e.r. gesignaleerde tekortkomingen. Dit laatste hebben GS onvoldoende gedaan.

2.1.3 De procedure bij grensoverschrijdende milieugevolgen

Teneinde te voldoen aan de verplichtingen uit het Verdrag van Espoo en aan artikel 7 van de m.e.r.-richtlijn kent de Wm een paragraaf 7.8 inzake een regeling voor informatie-uitwisseling en consultatie bij activiteiten met grensoverschrijdende milieugevolgen. Deze paragraaf bepaalt dat in geval van een voorgenomen activiteit in Nederland die belangrijke nadellige gevolgen kan hebben voor het milieu in een ander land, de informatie uit de m.e.r.-procedure ook in dat land bekend moet worden gemaakt. De oprichtingsvergunning noch het Milieueffectrapport geven er blijk van dat dit is gebeurd. Dat had wel moeten gebeuren, nu de door NGB voorgenomen activiteiten hemelsbreed zijn gesitueerd op om en nabij 5 kilometer afstand van de grens tussen Nederland en Duitsland. Het voorgaande betekent dat de oprichting onzorgvuldig is voorbereid. Dit gebrek in de voorbereiding van de oprichtingsvergunning is eens te meer van belang omdat uw Afdeling onlangs bij uitspraak van 29 augustus 2012 (zaaknummer 201001848/1/A4) het volgende heeft bepaald ter zake milieuvergunningen en bescherming van in het buitenland gelegen beschermde gebieden:

"Stikstofdepositie

2.18. SES betoogt dat het college, gezien de mogelijke effecten van de inrichting van Enci op het beschermd natuurmonument "Sint Pietersberg" en het Natura 2000-gebied "Sint Pietersberg en Jekerdal" alsmede op de in België gelegen Natura 2000-gebieden "Plateau van Caestert" en "Montagne Saint-Pierre", aan de uitstoot van NOx en SO2 strengere eisen dan de beste beschikbare technieken had dienen te stellen teneinde de aantasting van kwetsbare natuur te voorkomen dan wel zoveel mogelijk te beperken. In dit verband wijst zij op de hoge achtergrondwaarden van verzurende en vermestende stoffen die de kritische depositiewaarde overschrijden alsmede op de aanwezigheid van kwetsbare habitats. Volgens SES kunnen verdergaande maatregelen praktisch gerealiseerd worden.

2.18.1. Genoemde gebieden genieten, voor zover ze in Nederland liggen, bescherming onder de Natuurbeschermingswet 1998 (hierna: Nbw 1998). De effecten van de inrichting op gebieden die onder de Nbw 1998 worden beschermd, dienen aan de orde te komen bij de vraag of vergunning ingevolge die wet is vereist. In deze procedure is dat niet aan de orde.

De beroepsgrond faalt in zoverre.

2.18.2. De Nbw 1998 biedt geen grondslag voor het verlenen van een vergunning voor zover het gaat om de mogelijke schadelijke gevolgen van een inrichting voor niet in Nederland gelegen gebieden. Vergelijk overweging 2.4.18 van de uitspraak van de Afdeling van 24 augustus 2011 in zaak nrs. 200900425/1/R2 en 200902744/1/R2 (www.raadvanstate.nl). Gelet hierop moet in deze procedure worden beoordeeld of het bestreden besluit zich met richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PB 1992 L 206; hierna: Habitatrichtlijn) verdraagt.

2.18.3. Artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn bepaalt dat voor elk plan of project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het gebied, maar significante gevolgen kan hebben voor het gebied, een passende beoordeling wordt gemaakt van de gevolgen voor het gebied. De bevoegde nationale instanties mogen voor dat plan of project slechts toestemming geven nadat zij de zekerheid hebben verkregen dat het de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied niet zal aantasten.

Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (uitspraak van 23 december 2009 in zaak nr. 200900893/1/M2; www.raadvanstate.nl) volgt uit het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen van 7 september 2004, zaak C-127/02, Kokkelvisserij (www.curia.europa.eu), dat wanneer een nationale rechter moet nagaan of de toestemming voor een plan of project in de zin van artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn rechtmatig is verleend, hij kan toetsen of de door deze bepaling aan de beoordelingsmarge van de bevoegde nationale autoriteiten gestelde grenzen in acht zijn genomen, ook als de bepaling niet in de rechtsorde van de betrokken lidstaat is omgezet ofschoon de daartoe gestelde termijn is verstreken.

2.18.4. Nu vaststaat dat het bestreden besluit een plan of project is als bedoeld in artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het betrokken gebied, dient te worden gezien of het bevoegd gezag kon uitsluiten dat het plan of project, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen heeft voor bedoelde in België gelegen Natura 2000-gebieden. Het college heeft de gevolgen van de inrichting voor deze gebieden niet onderzocht, zodat het college niet kon uitsluiten dat de inrichting voor deze gebieden significante gevolgen heeft. Nu van de gevolgen voor deze gebieden bovendien geen passende beoordeling is gemaakt, heeft het college niet de zekerheid verkregen dat de inrichting de natuurlijke kenmerken van deze gebieden niet zal aantasten. Door niettemin

vergunning te verlenen heeft het college de door artikel 6, derde lid, van de Habitatrichlijn aan zijn beoordelingsmarge gestelde grenzen niet in acht genomen en dan ook in strijd met die bepaling gehandeld.

De beroepsgrond slaagt in zoverre."

Bij de beroepsgrond die betrekking heeft op de Natuurbeschermingswet 1998 zal nog gebruik worden gemaakt van het hiervoor vermelde citaat uit de uitspraak van 29 augustus 2012 van uw Afdeling.

2.2 Verordening dierlijke bijproducten

In paragraaf 4.2. van de oprichtingsvergunning stellen GS dat zij daaraan geen voorschriften verbinden ten behoeve van de eisen uit de Europese Verordening dierlijke bijproducten en het Besluit dierlijke bijproducten. Zulks vanwege het feit dat die eisen rechtstreeks werkend zijn.

Cliënten vinden dat GS niet althans onvoldoende hebben gemotiveerd of en zo ja waarom bepaalde aangevraagde activiteiten door middel van de eisen uit vermelde Verordening en vermeld Besluit beschermd worden. Het enige dat GS in dit verband toelichten, is dat binnen de inrichting een tweetal activiteiten is waarop vermelde eisen van toepassing zijn. Dat zou dan gelden voor de vergisting van slachtafval en de (co)vergisting van meststoffen met coproducten. Onduidelijk is evenwel waarom dit voor die activiteiten geldt. Ook is onduidelijk of dit niet nog voor meerdere activiteiten geldt. Voorts is onduidelijk of de erkenning waarop GS doelen, überhaupt te verlenen is. Totdat die duidelijkheid is verkregen, kunnen GS geen oprichtingsvergunning verlenen die oprichting van een inrichting mogelijk maakt waarin de hiervoor bedoelde activiteiten plaatsvinden. Dat kan in ieder geval niet zonder voorschriften die betrekking hebben op die activiteiten.

2.3 Wet Bibob

GS stellen dat in het kader van de Wet Bibob een toets heeft plaatsgevonden van door aanvrager aangeleverde stukken betreffende de bedrijfsvoering en de financiering van het bedrijf. Naar aanleiding van deze toets zouden GS geen aanleiding hebben gezien om tot verdere stappen over te gaan.

Cliënten vinden dat het niet getuigt van een zorgvuldige voorbereiding door in de oprichtingsvergunning louter te verwijzen naar een toets zonder te motiveren waarom daaruit kan worden afgeleid dat in het kader van de Wet Bibob geen verdere stappen noodzakelijk zijn. Zo is onduidelijk welke toets dat. Zo is voorts onduidelijk waar die toets te vinden is. Zo is bovendien onduidelijk op basis van welke informatie de betreffende toets is verricht.

2.4 Natuurbeschermingswet 1998

Volgens GS ligt in de directe omgeving van de inrichting waarvoor de oprichtingsvergunning is verleend het Natura 2000-gebied de Maasduinen. De gevolgen van de oprichtingsvergunning voor dat gebied zouden zijn doorgerekend in bijlage 18 van het Milieueffectrapport 12 juli 2010. Ter zake die gevolgen betogen GS dat die in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 dienen te worden beoordeeld en niet in het kader van de verlening van de oprichtingsvergunning.

Voorname bijlage 18 betreft louter berekeningen van ammoniakdepositie. Dat is wat anders dan stikstofdepositie. Dit is een eerste misvatting van GS. Een tweede en belangrijkere misvatting betreft het onderscheid dat in dit kader dient te worden gemaakt tussen Nederlandse en buitenlandse Natura 2000-gebieden. Dit blijkt uit de hiervoor geciteerde uitspraak van uw Afdeling.¹ Daaruit volgt dat Natura 2000-gebieden, voor zover ze in Nederland liggen, bescherming genieten onder de Natuurbeschermingswet 1998. De effecten van de inrichting op gebieden die onder de Nbw 1998 worden beschermd, dienen aan de orde te komen bij de vraag of vergunning ingevolge die wet is vereist. In deze procedure is dat niet aan de orde. In zoverre is het juist wat GS stellen. Dat is het echter niet met betrekking tot de in het buitenland gelegen Natura 2000-gebieden. De Natuurbeschermingswet 1998 biedt namelijk geen grondslag voor het verlenen van een vergunning voor zover het gaat om de mogelijke schadelijke gevolgen van een inrichting voor in het buitenland gelegen gebieden. Vergelijk overweging 2.4.18 van de uitspraak van uw Afdeling van 24 augustus 2011 in zaaknummers 200900425/1/R2 en 200902744/1/R2. Gelet hierop hadden GS in deze procedure moeten beoordelen of de oprichtingsvergunning zich met richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna verdraagt.

Het voorgaande hebben GS ten onrechte nagelaten. Sterker nog: GS hebben nagelaten om überhaupt te onderzoeken welke buitenlandse Natura 2000-gebieden in een gebied van om en nabij 30 kilometer rondom de betreffende inrichting zijn gesitueerd. Die afstand is van belang omdat op voorhand niet kan worden uitgesloten dat binnen een dergelijke afstand effecten meetbaar zullen zijn als gevolg van verandering van de luchtkwaliteit. Daarom hadden GS enerzijds moeten onderzoeken of en zo ja welke Natura 2000-gebieden in het buitenland zijn gesitueerd in een gebied van minimaal 30 kilometer rondom de betreffende inrichting. Anderzijds hadden GS moeten beoordelen of de oprichtingsvergunning zich met voornoemde richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen verdraagt.

¹ ABRvS 29 augustus 2012, zaaknummer 201001848/1/A4.

2.5 Flora- en faunawet

GS verwijzen ter zake de Flora- en faunawet naar paragraaf 7.7.2 van de Milieueffectrapportage van 12 juli 2010. Daarin zijn de resultaten van een zogenoemde habitatgeschiktheidsbeoordeling verwerkt. In de onderhavige procedure zou dit alles volgens GS verder niet aan de orde zijn omdat de afwegingen met betrekking tot beschermde soorten niet behoort plaats te vinden in het kader van een te verlenen oprichtingsvergunning. GS stellen verder dat een eventuele noodzaak tot een ontheffing op basis van de Flora- en faunawet de onderhavige vergunningverlening niet in de weg staat.

Cliënten vinden dat de oprichtingsvergunning op dit aspect onzorgvuldig is voorbereid omdat GS uitgaan van de juistheid van het bepaalde in voornoemde habitatgeschiktheidsbeoordeling, terwijl die habitatgeschiktheidsbeoordeling niet beschikbaar is gesteld. Dit valt voor cliënten dan ook niet te controleren.

2.6 Waterwet

GS stellen dat zij de door het Waterschap Peel en Maasvallei geadviseerde voorschriften onverkort in de oprichtingsvergunning hebben opgenomen. Dit kunnen cliënten niet controleren op juistheid, omdat GS het advies van 23 september 2011 van het Waterschap niet beschikbaar hebben gesteld. In zoverre is de oprichtingsvergunning onzorgvuldig voorbereid.

2.7 Woningwet

Onduidelijk is of de aanvragen om bouwvergunning die ten behoeve van het NGB zijn ingediend, gelijktijdig met de aanvraag voor de oprichtingsvergunning zijn ingediend dan wel naderhand door GS aan het milieudossier zijn toegevoegd, hetgeen blijkens artikel 20.8 van de Wm wel is verelst.

3. Beoordeling van de aanvraag in relatie tot de Wm

3.1 BBT

Artikel 8.11 lid 3 van de Wm bepaalt dat in een inrichting ten minste de voor de inrichting in aanmerking komende Best Beschikbare Technieken (BBT) moeten worden toegepast. Om dit te bereiken dienen voorschriften aan de vergunning te worden verbonden. De vergunning moet op grond van artikel 8.10 lid 2 aanhef en onder a van de Wm worden geweigerd indien niet wordt bereikt dat in de inrichting de voor de inrichting in aanmerking komende BBT worden toegepast.

De BBT voor gpbv-installaties, waaronder ook de aangevraagde inrichting valt, zijn uitgewerkt in Best reference documents (hierna: "BREF's") en in nationale

aanvullingen en uitwerkingen daarop. In Bijlage 1 van de Regeling aanwijzing BBT-documenten zijn de toepasselijke BREF's aangewezen.

Cliënten zijn over het geheel genomen van mening dat GS niet voldoende hebben beoordeeld of aan de BBT is voldaan, er te weinig voorschriften zijn opgenomen om aan de BBT te voldoen, en voor de inrichting niet alle in aanmerking komende BBT worden toegepast. In het hiernavolgende is een uitwerking van het standpunt van cliënten opgenomen.

3.1.1 BREF Slacht- en destructiehuizen

In het BREF Slacht- en destructiehuizen zijn op de inrichting van toepassing zijnde BBT opgenomen in de volgende categorieën:

- BBT voor slachthuizen en bijproducteninstallaties;
- Aanvullende BBT voor slachthuizen;
- Aanvullende BBT voor het slachten van pluimvee;
- Aanvullende BBT voor bijproducteninstallaties;
- Aanvullende BBT voor opslag en verwerking;
- Aanvullende BBT voor biosgasproductie; en
- Aanvullende BBT voor compostering.

Allereerst hebben GS niet aan alle van toepassing zijnde BBT getoetst. Zo wordt in de vergunning in het geheel voorbijgegaan aan de in Hoofdstuk 5 van het BREF opgenomen opsomming van aanvullende BBT voor slachthuizen en bijproducteninstallaties en de aanvullende BBT voor slachthuizen. Hieronder worden enkele BBT uit de BREF binnen de categorieën aanvullende BBT voor slachthuizen en bijproducteninstallaties en aanvullende BBT voor slachthuizen genoemd waaraan GS aldus geheel voorbij zijn gegaan:

- vet wordt verwijderd van het afvalwater door gebruik van een vetopvanger;
- stikstof en fosfor worden verwijderd uit het afvalwater;
- managementsystemen voor licht, geluid, energie en koeling worden geïnstalleerd; en
- het gebruik van schoonmaak- en desinfectiemiddelen met actieve chloride wordt vermeden;

Ook aan enkele aanvullende BBT die voor het slachten van pluimvee in hoofdstuk 5 van het BREF zijn opgenomen, zijn GS geheel voorbij gegaan. Zo is het – onder meer – een BBT dat:

- pluimvee wordt gekoeld door onderdompeling om het watergebruik te reduceren, controleren en minimaliseren; en
- gedurende het verwijderen van de veren straalpijpen in plaats van irrigatiepijpen worden gebruikt om het pluimvee te douchen.

Ten tweede is er een BBT waaraan GS wel hebben getoetst, waaraan de inrichting niet voldoet, en ten aanzien waarvan GS besloten hebben dat de door de inrichting toegepaste techniek desondanks kan worden toegestaan. Naar het oordeel van cliënten hadden GS deze conclusie niet mogen trekken.

Het gaat erom dat in het BREF als aanvullende BBT is opgenomen dat, in plaats van heet water, stoom voor het broeien van pluimvee moet worden gebruikt. GS concluderen dat in het slachtproces van Kuijpers is gekozen voor 2-fasen-broeien. Hierbij wordt geen gebruik gemaakt van stoom, maar van 2 bakken heet water. Volgens GS is dit proces hygiënischer en worden de bakken water opgewarmd door energie die wordt opgewekt door de BEC. Hierdoor kan het 2-fasen-broeien, ondanks dat geen stoom wordt gebruikt, toch als BBT worden beschouwd.

Cliënten wijzen uw Afdeling op het feit dat uitgangspunt is dat inrichtingen moeten voldoen aan de BBT als genoemd in de BREF's. Hiervan kan alleen worden afgeweken wanneer is aangetoond dat er betere of gelijkwaardige technieken worden toegepast. GS hebben niet aangetoond dat het 2-fasen-broeien minder negatieve milieueffecten heeft dan het broelsysteem dat in het BREF als BBT wordt aangemerkt. GS stellen slechts dat het 2-fasen-broeien hygiënischer is en dat de energie voor de verwarming van het water wordt opgewekt door de BEC. Dit kan echter niet opwegen tegen het feit dat bij het gebruik van stoom in plaats van heet water een energiereductie en waterverbruikreductie van minimaal 25% wordt bereikt. In het BREF (p. 283) staat immers:

"Steam scalding of poultry can reportedly reduce both energy and water consumption by at least 25 %, compared to scalding using hot water."

Dat energie die door de BEC wordt opwekt wordt gebruikt, maakt dit niet anders. Wordt de energie immers niet gebruikt voor de opwarming van de bakken water, dan kan die voor een ander doel wordt ingezet. Bovendien zorgt het gebruik van twee bakken water voor zelfs nog meer waterverspilling dan bij het gebruik van één bak. Zelfs bij gebruik van één bak is sprake van 25% meer watergebruik en energiegebruik dan bij stomen.

GS hadden daarom het 2-fasen-broeien niet als gelijkwaardig aan BBT mogen aanmerken, omdat het dat duidelijk niet is.

3.1.2 BREF Intensieve Veehouderij

In het BREF-document Intensieve veehouderij zijn op de inrichting van toepassing zijnde BBT opgenomen binnen twee categorieën:

- Goede landbouwpraktijk in de intensieve varkens- en pluimveehouderij; en
- Intensieve pluimveehouderij.

Goede landbouwpraktijk in de intensieve varkens- en pluimveehouderij

Ten aanzien van de BBT in het kader van de goede landbouwpraktijk in de intensieve varkens- en pluimveehouderij hebben GS de toepasselijke BBT zoals genoemd in het BREF opgesomd. Het gaat kort weergegeven om de volgende BBT:

- scholingsprogramma's voor medewerkers;
- een boekhouding van water- en energieverbruik, de hoeveelheden veevoer, het geproduceerde afval en de op het land gebrachte kunstmest en dierlijke mest;
- een noodprocedure voor onvoorziene emissies en incidenten;
- een reparatie- en onderhoudsprogramma om te waarborgen dat gebouwen en materieel in goede staat verkeren en dat voorzieningen worden schoongehouden;
- een goede planning van activiteiten op het bedrijf, zoals de levering van grondstoffen en de afvoer van producten en afval;
- een goede planning van het uitrusten van mest.

GS hebben ten aanzien van deze BBT in de beoordeling gesteld dat:

- de registratieverplichting voor veevoer en mest in het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet is geregeld en dat voldoende is om ook aan de eisen van het BREF te voldoen;
- op basis van de "Handreiking Wegen naar preventie bij bedrijven" rekening gehouden wordt met de registratie van het water- en energieverbruik en het geproduceerde afval;
- de aanbevelingen voor scholing, planning en programmering de verantwoordelijkheid van de veehouder zelf zijn.

Cliënten menen dat GS onvoldoende hebben beoordeeld of aan de BBT wordt voldaan. In de "Handreiking wegen naar preventie", waarnaar GS verwijzen, is aangegeven welke systematiek het bevoegd gezag toepast om te beoordelen of en hoe het de vergunninghouder kan aanzetten tot preventie. Daartoe kunnen voorschriften in de vergunning worden opgenomen. GS hebben in de beoordeling slechts verwezen naar de Handreiking, maar deze vervolgens helemaal niet toegepast. In de voorschriften is slechts de verplichting opgenomen om het geproduceerde en gebruikte afval te registreren. Er is dus geheel niet voldaan aan de BBT dat er een boekhouding moet zijn van water- en energieverbruik en de hoeveelheden veevoer.

De BBT dat er een goede planning moet zijn voor het uitrusten van mest die voldoet aan de eisen als genoemd in het BREF (zie pagina 276) kan niet worden gepasseerd door GS met het argument dat deze onder de eigen verantwoordelijkheid van de veehouder vallen. Hetzelfde geldt voor de BBT dat er een goede planning van activiteiten op het bedrijf, een noodprocedure voor onvoorziene emissies en incidenten en een scholingsprogramma voor medewerkers moeten zijn. GS zijn op grond van artikel 8.11 van de Wm verplicht te toetsen of aan de BBT is voldaan en om dit te waarborgen voorschriften aan de vergunning te verbinden. GS hebben

wat betreft de voorgenoemde BBT duidelijk niet getoetst of hieraan is voldaan, en bovendien hebben zij verzuimd om in de vergunningvoorschriften op te nemen dat daar wel aan moet worden voldaan.

Intensieve pluimveehouderij

In het BREF zijn ten aanzien van de intensieve pluimveehouderij BBT opgenomen betreffende voerstrategieën, huisvestingssystemen, waterbesparing, energiebesparing en de opslag en behandeling van mest.

Het BREF noemt vier BBT met betrekking tot waterbesparing. GS hebben niet beoordeeld of aan al deze maatregelen is voldaan, terwijl het BREF wel vereist dat allevier de maatregelen worden genomen. GS stellen weliswaar dat de stallen na iedere cyclus volledig worden gereinigd en dat daarbij rekening wordt gehouden met waterbesparing, maar waarop zij dit baseren wordt niet vermeld en volgt bovendien niet uit de stukken bij de aanvraag. Op de BBT dat het drinkwatersysteem moet worden gekalibreerd, dat de waterleiding volgens een bepaalde planning moet worden gecontroleerd op lekkages en dat het waterverbruik moet worden geregistreerd met bijbehorende controleverplichtingen zijn GS zelfs helemaal niet ingegaan. Cliënten zijn van oordeel dat deze verplichtingen in ieder geval in de voorschriften hadden moeten worden opgenomen, met bijbehorende controleverplichtingen. Alleen dan is immers gewaarborgd dat aan de BBT voor waterbesparing wordt voldaan.

Wat betreft de BBT voor energiebesparing heeft te gelden dat GS stellen dat wanneer rekening wordt gehouden met het Infomil Informatieblad E11 "Energiebesparing bij veehouderijen", waarbij een vragenlijst behoort om vast te stellen in hoeverre de BBT worden toegepast, dat voldoende moet worden geacht om aan de BBT te voldoen. Hoewel GS stellen dat de toepassing van het Infomil Informatieblad E11 "Energiebesparing bij veehouderijen" voldoende moet worden geacht, blijkt nergens uit de oprichtingsvergunning of de bijbehorende stukken dat GS ook daadwerkelijk rekening hebben gehouden met bedoeld informatieblad. Cliënten concluderen dan ook dat GS onvoldoende hebben getoetst of aan de BBT voor energiebesparing is voldaan. Overigens concluderen cliënten tevens aan de hand van de aanvraag van Kuijpers dat in de inrichting niet alle maatregelen als genoemd in het informatieblad E11 worden toegepast.

GS verwijzen vervolgens naar de paragraaf "Energie" in de oprichtingsvergunning. Zoals in de beroepsgrond ten aanzien van die paragraaf ook al wordt opgemerkt, hebben GS onvoldoende aandacht besteed aan het aspect energie. Ik verwijs ten aanzien van het milieuaspect energie naar paragraaf 3.5 van dit beroepsschrift.

Wat betreft de BBT voor huisvestingssystemen heeft Kuijpers een huisvestingssysteem met chemische luchtwassers aangevraagd die, zo stellen ook GS, geen BBT is. Uit jurisprudentie volgt dat chemische luchtwassers als gelijkwaardig aan BBT beschouwd kunnen worden wanneer is gebleken dat de

luchtwassers geen andere negatieve milieueffecten opleveren die groter zijn dan bij de in het BREF genoemde systemen. Ten aanzien van de luchtwassers is een negatief milieueffect met name het hoge energieverbruik. Wanneer dit energieverbruik zo laag mogelijk wordt gehouden dan hoeft dit geen belemmering te vormen om luchtwassers als gelijkwaardig aan BBT te beschouwen. Het energieverbruik van de luchtwassers is hoger, afhankelijk van het type luchtwasser (met name afhankelijk van de waterpomp), de plaatsing ervan en door de ventilatie.

In het Infomil informatieblad E11 "Energiebesparing bij veehouderijen" worden verschillende energiebesparende maatregelen genoemd. Cliënten leiden uit de aanvraag van Kuljpers af dat niet alle maatregelen in de inrichting worden toegepast. Dit leidt tot de conclusie dat in ieder geval niet gesteld kan worden door GS dat het energieverbruik zo laag mogelijk wordt gehouden. Met het toepassen van meerdere maatregelen, of het zo nodig door GS opleggen van dergelijke maatregelen in de voorschriften, zou het energieverbruik immers lager zijn.

Overigens doet het feit dat de energie die de inrichting gebruikt geleverd zal worden door de BEC, niet ter zake. Onafhankelijk van waar de energie afkomstig is, is sprake van energieverbruik. Cliënten zijn gezien het voorgaande van oordeel dat GS niet het gebruik van luchtwassers in de inrichting als gelijkwaardig aan BBT mochten aanmerken.

3.1.3 BREF Op- en overslag bulkgoederen

In het BREF Op- en overslag bulkgoederen zijn op de inrichting van toepassing zijnde BBT opgenomen binnen de volgende categorieën:

- Opslag van vloeistoffen en vloeibare gassen;
- Transport en overslag van vloeistoffen en vloeibare gassen;
- Opslag van vaste stoffen; en
- Transport en overslag van vaste stoffen.

GS hebben onvoldoende getoetst of de aanvraag voldoet aan de BBT en hebben onvoldoende voorschriften bij de vergunning opgenomen om te waarborgen dat Kuljpers aan de BBT voldoet.

Opslag van vloeistoffen en vloeibare gassen

GS stellen dat alle opslagen van vloeibare stoffen een score van minder dan 3 hebben, en daardoor voor de BBT niet als relevant te beschouwen zijn. GS hebben niet aangegeven op basis waarvan zij geconstateerd en berekend hebben dat alle opslagen van vloeibare stoffen een score van minder dan 3 hebben, hetgeen een aanzienlijk gebrek in de motivering betekent.

Zelfs al zou het standpunt van GS dat alle opslagen van vloeibare stoffen in de inrichting voor de BBT niet als relevant te beschouwen zijn, juist zijn, dan nog

betwisten cliënten dat alle BBT voor de opslag van vloeistoffen op de inrichting niet van toepassing, dan wel niet relevant zouden zijn. Er worden in het BREF namelijk onder andere eisen gesteld ten aanzien van het design van opslagtanks, middelen ten behoeve van inspectie en handhaving en eisen aan de locatie en kleur van de tanks, waaraan in ieder geval door GS niet voorbij had mogen worden gegaan.

Verder worden er eisen gesteld ten aanzien van verschillende types van tanks en wordt in het kader van het voorkomen van ongelukken een veiligheidssysteem voorgeschreven en tevens maatregelen om onder andere corrosie, overlopen van de tanks, lekkage en brand te voorkomen. Ook aan deze BBT hadden GS niet voorbij mogen gaan, ongeacht of de opslagen van vloeibare stoffen in de inrichting inderdaad niet als relevant zijn te beschouwen.

Opslag van vaste stoffen

Ten aanzien van de opslag van vaste stoffen hebben GS opgemerkt dat opslag plaatsvindt in (sleuf)silo's, bunkers of in pandig en dat bewerking in pandig plaatsvindt. GS concluderen dat hierdoor geen sprake zal zijn van stofemissies buiten de inrichting. GS zijn onvoldoende nagegaan of het design van de silo's voldoet aan de BBT in verband met de stabiliteit ervan en of de in pandige opslag voldoet aan de ventilatie- en filtereisen.

Transport en overslag

Aan het beoordelen of aan de BBT voor transport is voldaan zijn GS geheel voorbij gegaan. Niet is duidelijk wat hiervan de reden is.

3.1.4 BREF Koelsystemen en BREF Energie-efficiëntie

Cliënten merken op dat GS weliswaar op pagina 24 vermelden dat het BREF koelsystemen en het BREF Energie-efficiëntie van toepassing zijn op de inrichting, maar dat verder nergens uit de vergunning blijkt dat aan deze BREF's is getoetst. Cliënten zijn van oordeel dat GS niet kunnen volstaan met de vermelding dat de BREF's van toepassing zijn. Cliënten menen dat GS hadden moeten beoordelen in hoeverre de inrichting aan BBT zoals opgesomd in de BREF's voldoet.

3.2 Afval

3.2.1 Minimumstandaarden

GS stellen in de vergunning dat getoetst is aan het Landelijk afvalbeheer plan (hierna: "LAP") en dat hiermee geen strijd bestaat. Cliënten zijn van oordeel dat deze conclusie niet zomaar getrokken had mogen worden.

Ten aanzien van het be- en verwerken van afvalstoffen (door de BEC) zijn minimumstandaarden opgenomen in het LAP. Hoewel GS in de vergunning hebben vermeld welke minimumstandaarden volgens hen van toepassing zijn (sectorplan 3

en 65 van bijlage 4 van het LAP) heeft er geheel geen afweging plaatsgevonden omtrent de vraag of de inrichting hieraan wel voldoet, dit wordt louter gesteld. Bovendien zijn er geen voorschriften opgenomen met betrekking tot dit aspect. Het besluit is op dit punt daarom gebrekkig.

3.2.2 Mengen

Ook wat betreft het mengen van afvalstoffen, waaromtrent in hoofdstuk 18 van het LAP beleid is opgenomen, hebben GS geen zorgvuldige beoordeling verricht. GS hebben wat betreft het mengen van afvalstoffen namelijk alleen aan het Uitvoeringsbesluit meststoffenwet getoetst. Dit is niet voldoende.

In hoofdstuk 18 van het LAP is het volgende bepaald:

"De algemene uitgangspunten van het mengbeleid kunnen in de sectorplannen voor specifieke afvalstromen nader zijn ingevuld. Het specifieke beleid gaat boven het algemene beleid. Daarnaast worden hieronder aanvullende kaders gegeven voor enkele specifieke verwerkingsroutes en toepassingen. Deze kaders zijn voor een deel gebaseerd op beleid of regelgeving buiten het afvalstoffenbeleid."

Eén van de aanvullende kaders betreft het Uitvoeringsbesluit meststoffenwet. Uit het bovenstaande citaat volgt dat het Uitvoeringsbesluit meststoffenwet een aanvullend kader vormt, dat het algemene en specifieke beleid uit het LAP niet voorbij zet. GS hadden daarom óók aan het beleid als neergelegd in het LAP moeten toetsen en mochten niet volstaan met een toets aan het aanvullend kader.

In Hoofdstuk 18 van het LAP is bepaald dat mengen van afvalstoffen niet is toegestaan, tenzij dat expliciet en gespecificeerd is vastgelegd in de vergunning van een inzamelaar, een bewerker of een verwerker. Voor die vergunning geldt dat in de aanvraag expliciet moet zijn beschreven welke afvalstoffen met welk doel worden gemengd. Voor het toestaan van mengen zijn in het LAP voorts de volgende uitgangspunten opgenomen:

"1. Er moet worden voorkomen dat mengen ertoe leidt dat een van de te mengen afvalstoffen niet conform de minimumstandaard voor die afvalstroom wordt verwerkt.

2. Er moet worden voorkomen dat het mengen van afvalstoffen leidt tot belasting van het milieu door diffuse verspreiding van specifieke milieugevaarlijke stoffen waarvoor op grond van internationale regelgeving (vergaande) beperkingen gelden.

Naast deze twee basisuitgangspunten dient op het niveau van de inrichting te worden beoordeeld of er negatieve consequenties zijn voor milieu en gezondheid. Zo moet de menghandeling worden uitgevoerd volgens de best beschikbare technieken. Ook dient te worden beoordeeld of de

menghandelings van invloed is op de emissie-eisen voor de inrichting. Verder moet worden voorkomen dat mengen andersoortige risico's met zich meebrengt voor de mens en zijn omgeving."

Het hierboven beschreven beleidskader uit het LAP is door GS geheel niet meegenomen bij de vergunningverlening. Er had moeten worden beoordeeld of er negatieve consequenties zijn voor milieu en gezondheid en of er invloed is om de emissie-eisen voor de inrichting. GS hebben dit niet gedaan. Het mengen hadden GS daarom niet mogen toestaan.

3.2.3 Afvalscheiding

In paragraaf 14.4 LAP is het volgende bepaald:

"Voor vergunningplichtige bedrijven is de verplichting tot afvalscheiding onderdeel van de vergunning op grond van de Wm. Het bevoegd gezag kan in de vergunning aangeven welke afvalstoffen die binnen de vergunde inrichting vrijkomen, gescheiden moeten worden gehouden en gescheiden moeten worden afgegeven. Het is gewenst dat de bevoegde gezagen daarbij in ieder geval aanwijzen de gevaarlijke stoffen als bedoeld in de bijlage van de 'Regeling scheiden en gescheiden houden van gevaarlijke afvalstoffen'."

In de bijlage van de Regeling scheiden en gescheiden houden van gevaarlijke afvalstoffen, worden onder andere afgewerkte olie en restanten van bestrijdingsmiddelen aangemerkt als gevaarlijke afvalstoffen. Volgens de aanvraag van Kuijpers (7.1 van het aanvraagformulier) heeft de inrichting deze gevaarlijke afvalstoffen. Gezien paragraaf 14.4 van het LAP hadden GS bij de vergunning moeten opnemen dat deze afvalstoffen gescheiden worden gehouden en gescheiden moeten worden afgegeven. GS hebben bij de vergunning opgenomen:

- "5.1 Vergunninghoudster is verplicht de volgende afvalstromen te scheiden, gescheiden te houden en gescheiden aan te bieden dan wel zelf af te voeren:*
- de verschillende categorieën gevaarlijke afvalstoffen, onderling en van andere afvalstoffen*
 - (..)"*

Volgens cliënten is dit voorschrift onvoldoende duidelijk. Het laat Kuijpers in principe vrij om te bepalen welke afvalstoffen gevaarlijk zijn. GS hadden daarom moeten bepalen dat de afvalstoffen die als zodanig benoemd zijn in de bijlage van de Regeling scheiden en gescheiden houden van gevaarlijke afvalstoffen moeten worden gescheiden en gescheiden moeten worden gehouden. Overigens hebben GS ook verzuimd hierbij een controlevoorschrift op te nemen. Zie paragraaf 1.8 van dit beroepschrift.

3.3 Afvalwaterlozingen

Artikel 2.25a van de Invoeringswet Waterwet bepaalt dat GS voor het verlenen van een vergunning ex artikel 8.1 lid 1 van de Wm, waarbij vanuit een inrichting afvalwater of andere afvalstoffen in een voorziening voor de inzameling en het transpost van afvalwater worden gebracht, het waterschap in de gelegenheid moeten stellen advies uit te brengen. Het advies kan inhouden dat de daarin opgenomen voorschriften aan de vergunning moeten worden verbonden.

GS hebben het Waterschap Peel en Maasvallei verzocht advies uit te brengen. Zoals in het voorgaande reeds opgemerkt, heeft het advies van Waterschap Peel en Maasvallei niet ter inzage gelegen. De navolgende punten konden daardoor slechts worden gebaseerd op de samenvatting van het advies zoals opgenomen in de milieuvergunning.

Uit de samenvatting van het advies van het Waterschap Peel en Maasvallei volgt dat volgens het waterschap in de mer veel wordt gewerkt met aannames. De in de mer beschreven afvalwaterzuiveringsinstallatie heeft volgens het Waterschap Peel en Maasvallei een redelijk goed zuiveringselement, hoewel voor de parameters fosfor (P) en stikstof (N) verdergaande zuivering mogelijk zou moeten zijn. Overigens zullen, zo stelt het Waterschap, in de toekomst voor de rioolzuiveringsinstallaties ook strengere eisen ten aanzien van P en N gaan gelden, waarmee bij de indirecte lozing door bedrijven alvast rekening moet worden gehouden. Het advies van het Waterschap Peel en Maasvallei luidt dat de normen uit de mer voor P en N worden overgenomen in de omgevingsvergunning en dat daaraan een onderzoeksverplichting wordt gekoppeld. Na ontvangst van de resultaten van het onderzoek dienen er strengere normen voor P en N in de vergunning te worden opgenomen.

GS stellen alle door het Waterschap Peel en Maasvallei geadviseerde voorschriften in de vergunning te hebben opgenomen. Bestudering van de voorschriften met betrekking tot de afvalwaterlozingen, levert echter de conclusie op dat dit niet gebeurd is. Allereerst is aan de onderzoeksverplichting in ieder geval niet de mogelijkheid gekoppeld om na afloop van het onderzoek strengere normen in de vergunningvoorschriften op te nemen. Dit had wel gemoeten, aangezien volgens het Waterschap Peel en Maas de huidige normen voor P en N te laag zijn en zij GS in het advies verplicht hebben om aan de hand van het onderzoek de normen aan te passen.

Verder kunnen cliënten niet controleren of de juiste normen voor P en N, zoals opgenomen in vergunningvoorschrift 6.6, zijn overgenomen vanuit de mer. Cliënten kunnen dit niet controleren bij afwezigheid van het volledige advies van het waterschap. Uit dit advies zou moeten blijken op welke tabel met normen uit het mer het waterschap gewezen heeft. Vooralsnog gaan cliënten er daarom vanuit

dat GS niet de normen voor P en N in vergunningvoorschrift 6.6 hebben opgenomen, die door het waterschap bedoeld zijn.

3.4 Bodem

Wat betreft de in potentie bodembedreigende activiteiten binnen de inrichting is getoetst aan de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming. Uitgangspunt van dit beleid is dat de bodemrisico's van bedrijfsmatige activiteiten tot een verwaarloosbaar niveau beperkt worden.

GS stellen dat voor de activiteiten die in de gebouwen 9 (mengkeuken en opslag coproducenten), 10 (compostering), 11 (verwerking digestaat, gasopwekking en WKK's) en 12 (verwerking slachtafval en slachtafvalwater) plaatsvinden, een vloeistofkerende vloer voldoende is voor een verwaarloosbaar bodemrisico, mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan. Uit de aanvraag volgt echter dat alleen gebouw 1, 3 en 8 worden uitgevoerd met een vloeistofkerende vloer en niet de gebouwen 9, 10, 11 en 12. GS hebben daarom ten onrechte de conclusie getrokken dat het bodemrisico voor de activiteiten in gebouwen 9, 10, 11 en 12 verwaarloosbaar is.

Daar komt nog bij dat GS ten onrechte ook niet in de voorschriften hebben opgenomen dat de gebouwen 2 en 4 t/m 7 (de stallen) moeten worden uitgevoerd conform de bouwtechnische richtlijnen mestbassins en de overige gebouwen (1,3, 8 t/m 12) met een vloeistofkerende vloer (mits dit zou zijn aangevraagd).

3.5 Energie

Wat betreft energiebesparing geldt dat in het kader van de afspraken die zijn gemaakt in het Kyoto-protocol moet worden aangesloten bij de Circulaire "Energie in de milieuvergunning" van de ministeries van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en Economische zaken (1999). Hierin is bepaald dat, indien het energiegebruik van een vergunningplichtige inrichting meer is dan 25.000 m³ aardgas (of aardgasequivalent) of 50.000 kWh elektriciteit per jaar, beoordeeld moet worden of voorschriften bij de vergunning moeten worden opgenomen ten behoeve van de energiebesparing.

GS hebben noch gesteld, noch aangetoond dat het energieverbruik van de inrichting minder is dan 25.000 m³ aardgas (of aardgasequivalent) of 50.000 kWh elektriciteit per jaar. Uit de aanvraag volgt echter dat dit verbruik ruimschoots wordt overschreden. GS hadden daarom moeten beoordelen of het opnemen van energiebesparende voorschriften wenselijk is. GS hebben dit onvoldoende gedaan. In de vergunningtekst wordt slechts aangegeven hoeveel energie de BEC zal opleveren en wordt vermeld dat bij het ontwerp rekening is gehouden met BBT. Daarom hebben GS geen voorschriften betreffende energiebesparing bij de vergunning opgenomen.

Uit geen van de bij de vergunning behorende stukken blijkt in hoeverre rekening is gehouden met energiebesparing. Dat de BEC energie oplevert, is uiteraard gunstig, maar betekent niet dat wat betreft de pluimveehouderij kan worden afgezien van energiebesparende maatregelen.

In paragraaf 3.1.2 van dit beroepschrift heb ik bovendien reeds geconstateerd dat helemaal niet vast is komen te staan dat de inrichting voldoet aan de BBT voor energiebesparing, integendeel. GS stellen dat zij op basis van de ingevulde vragenlijst bij het Infomil Informatieblad E11 'Energiebesparing bij veehouderijen, herziene versie november 2004' hebben vastgesteld dat de BBT met betrekking tot energiebesparing voldoende aandacht krijgen. Echter, nergens uit de milieuvergunning of de bijbehorende stukken blijkt dat GS ook daadwerkelijk rekening hebben gehouden met bedoeld informatieblad. Ook blijkt nergens uit wat de uitkomst is van de ingevulde vragenlijst. Cliënten concluderen dan ook dat GS onvoldoende hebben getoetst of aan de BBT voor energiebesparing is voldaan.

Cliënten achten daarom het wenselijk dat in de voorschriften energiebesparende maatregelen worden opgenomen. Bovendien hadden GS aan de BBT moeten toetsen en de voorschriften daar eventueel op moeten inrichten.

3.6 Externe veiligheid en brandveiligheid

3.6.1 Algemeen

Cliënten betwisten dat ten behoeve van het aspect externe veiligheid en brandveiligheid gedegen onderzoeken zijn verricht, zodat op basis van die onderzoeken geen vergunning had mogen worden verleend althans daardoor gebrekkige voorschriften aan de oprichtingsvergunning zijn verbonden. Teneinde deze grond van argumenten te kunnen voorzien, zullen cliënten een ter zake deskundige de oprichtingsvergunning en de daarbij behorende documenten laten beoordelen. De resultaten van die beoordeling zullen cliënten zo snel als mogelijk in het geding brengen. Aanvullend betogen cliënten alvast het volgende.

3.6.2 Besluit risico's zware ongevallen 1000 (BRZO 1999)

GS stellen dat *"uit RIVM-rapport 'Veiligheid grootschalige productie van biogas', rapport nummer 620201001 van 2010 blijkt dat bij opslag van meer dan 4.000 m³ biogas met 1 vol% H₂S de drempelwaarde uit bijlage van het BRZO wordt overschreden."* Volgens GS wordt deze hoeveelheid in de inrichting waarvoor de oprichtingsvergunning is verleend, niet gehaald. Ook zouden in de inrichting geen andere opslagen aan gevaarlijke stoffen aanwezig zijn waarvoor de in bijlage 1 van het BRZO genoemde drempelwaarden worden overschreden. Kortom, volgens GS zijn de eisen uit het BRZO niet van toepassing.

Cliënten betogen dat GS de oprichtingsvergunning ter zake de aspecten uit het BRZO niet deugdelijk hebben gemotiveerd. Voor cliënten is namelijk in de eerste plaats onduidelijk wat de status is van vermeld RIVM-rapport in relatie tot het kader uit het BRZO. In de tweede plaats is onduidelijk waar GS (exact) uit afleiden dat vermelde hoeveelheid niet zal worden gehaald en dat geen andere opslagen aan gevaarlijke stoffen als hiervoor bedoeld aanwezig zouden zijn. Met andere woorden: het is voor cliënten onmogelijk om de juistheid van de stellingen van GS te verifiëren. Daarom kunnen cliënten zich op basis van de motivering van GS geenszins verenigen met de conclusie dat de eisen uit het BRZO niet van toepassing zouden zijn.

Cliënten voegen als **bijlage 7** een nieuwsbericht toe dat ten tijde van het opstellen van dit beroepschrift actueel was. De titel is uit oogpunt van externe veiligheid en brandveiligheid veelzeggend: *"Rookwolk na enorme brand in Duitse grensstad Krefeld"*. Het nieuwsbericht heeft betrekking op een meststoffenfabriek. Rekening houdende met de activiteiten van de middels de oprichtingsvergunning vergunde pluimveehouderij en de BEC alsmede met de gevolgen voor de leefomgeving als daar bijvoorbeeld een brand zou ontstaan, vinden cliënten het eens temeer bezwaarlijk dat GS volstaan met een dergelijke ondeugdelijke motivering als hiervoor bedoeld. Goede voorschriften op dit punt zouden derhalve zeer zeker niet misstaan in de oprichtingsvergunning.

3.6.3 Besluit externe veiligheid Inrichtingen (Bevi)

GS stellen dat de vergunde inrichting niet onder de reikwijdte van het Bevi valt. Dit motiveren GS uitsluitend door aan te geven dat een *"2-tal ammoniakinstallaties"* aanwezig zijn met 750 kg ammoniak elk. Omdat sprake is van verschillende installaties is geen insluitsysteem aanwezig met meer dan 1.500 kg ammoniak.

GS doelen hoogstwaarschijnlijk op het bepaalde in artikel 2 lid 1 aanhef en sub g van het Bevi: *"Dit besluit is van toepassing op de besluiten, bedoeld in artikel 4, eerste tot en met vierde lid, met betrekking tot (...) een inrichting waarin een koel- of vriesinstallatie aanwezig is met een inhoud van meer dan 1500 kg ammoniak, niet zijnde een inrichting als bedoeld in onderdeel a of d"*. Cliënten betogen dat een tweetal ammoniakinstallaties met elk 750 kg ammoniak op hetzelfde neerkomt, zodat de vergunde inrichting wel onder de reikwijdte van het Bevi valt. Daarnaast betogen cliënten dat GS in de oprichtingsvergunning er volledig aan voorbij gaan dat er meerdere gevallen zijn die onder de reikwijdte van het Bevi vallen. Ter zake die meerdere gevallen, waarvan de hierna opgesomde volgens cliënten in dezen van toepassing zouden kunnen zijn (mede gezien het bepaalde onder paragraaf 3.6.2 hiervoor), hebben GS geen enkel onderzoek gedaan:

- *"een inrichting waarop het Besluit risico's zware ongevallen 1999 van toepassing is";*
- *"een inrichting die bestemd is voor de opslag in verband met het vervoer van gevaarlijke stoffen als bedoeld in artikel 1, onderdeel c, van het Besluit risico's*

zware ongevallen 1999, waar gevaarlijke stoffen als bedoeld in bijlage I van het Besluit risico's zware ongevallen 1999 worden opgeslagen in hoeveelheden groter dan de in kolom 2 van de delen 1 onderscheidenlijk 2 van bijlage I van het Besluit risico's zware ongevallen 1999 genoemde hoeveelheden";

- *"andere door Onze Minister bij regeling aangewezen categorieën van inrichtingen dan de inrichtingen, bedoeld in de onderdelen a tot en met c, waarvan het plaatsgebonden risico, berekend volgens bij die regeling gestelde regels, hoger is of kan zijn dan 10-6 per jaar, niet zijnde inrichtingen waarvoor regels gelden krachtens artikel 8.40 van de wet";*
- *"een inrichting waar verpakte gevaarlijke afvalstoffen, of verpakte gevaarlijke stoffen, niet zijnde nitraathoudende kunstmeststoffen, worden opgeslagen in een hoeveelheid van meer dan 10 000 kg per opslagvoorziening, niet zijnde een inrichting als bedoeld in onderdeel a of d, indien:
1° brandbare gevaarlijke stoffen met fluor-, chloor-, stikstof- of zwavelhoudende verbindingen worden opgeslagen, of
2° binnen een opslagvoorziening zowel brandbare gevaarlijke stoffen als gevaarlijke stoffen met fluor-, chloor-, stikstof- of zwavelhoudende verbindingen worden opgeslagen";²*

Ook hebben GS niet onderzocht of het bepaalde in artikel 2 lid 2 of 3 van het Bevl ertoe leidt dat de vergunde inrichting onder de reikwijdte van het Bevl valt.

3.6.4 Brandveiligheid

GS gaan met betrekking tot het aspect brandveiligheid onder meer in op het brandveiligheidsrapport en de opmerkingen van de brandweer. Ter zake de opmerkingen van de brandweer is van belang dat GS in voorschrift 8.2 van de oprichtingsvergunning het volgende hebben bepaald:

"Vergunninghoudster dient de vereiste essentiële maatregelen en voorzieningen als beschreven in het brandveiligheidsrapport uit de aanvraag (bijlage 13) en de aanvulling hierop als bedoeld in het vorig voorschrift te hebben gerealiseerd en in stand te houden."

Vermeld voorschrift is een doelvoorschrift. GS hebben hieraan ten onrechte geen controlevoorschrift verbonden, hetgeen strijdig is met artikel 8.12 lid 4 van de Wm.

3.7 Geluid

Cliënten betwisten dat ten behoeve van het aspect geluid gedegen onderzoeken zijn verricht, zodat op basis van die onderzoeken geen vergunning had mogen worden verleend althans daardoor gebrekkige voorschriften aan de

² Zie artikel 2 lid 1 aanhef en sub a, b, d, f en h van het Bevl.

oprichtingsvergunning zijn verbonden. Teneinde deze grond van argumenten te kunnen voorzien, zullen cliënten een ter zake deskundige de oprichtingsvergunning en de daarbij behorende documenten laten beoordelen. De resultaten van die beoordeling zullen cliënten zo snel als mogelijk in het geding brengen. Aanvullend betogen cliënten alvast het volgende.

GS verwijzen naar het akoestisch rapport van G&O Consult waarvan de resultaten zijn neergelegd in het rapport "Akoestisch onderzoek (...) Witveldweg 35 te Grubbenvorst" van 24 februari 2011 (hierna: "het akoestisch rapport"). Gezien de datum van het akoestisch rapport is eens te meer begrijpelijk waarom de aanvraag pas op 25 februari 2011 door GS is ontvangen. Reden waarom cliënten herhalen dat GS het verkeerde recht hebben toegepast.

3.8 Lucht

3.8.1 Algemeen

Cliënten betwisten dat ten behoeve van het aspect lucht (daaronder dienen alle in paragraaf 5.9. van de oprichtingsvergunning vermelde aspecten te worden begrepen, derhalve ook ammoniak en geur) gedegen onderzoeken zijn verricht, zodat op basis van die onderzoeken geen vergunning had mogen worden verleend althans daardoor gebrekkige voorschriften aan de oprichtingsvergunning zijn verbonden. Teneinde deze grond van argumenten te kunnen voorzien, zullen cliënten een ter zake deskundige de oprichtingsvergunning en de daarbij behorende documenten laten beoordelen. De resultaten van die beoordeling zullen cliënten zo snel als mogelijk in het geding brengen. Aanvullend betogen cliënten alvast het volgende.

3.8.2 Wet luchtkwaliteit

Cliënten zijn van oordeel dat de onderzoeken die ten grondslag liggen aan de conclusie dat aan de grenswaarden als bedoeld in artikel 5.16 lid 1 onder a van de Wm is voldaan, onzorgvuldig zijn. GS hebben twee onderzoeken laten verrichten naar de jaargemiddelde concentratie fijnstof en stikstofdioxide. Allereerst gaat het om het "Luchtkwaliteitonderzoek nieuw gemengd bedrijf Horst aan de Maas" van Arcadis (september 2010). Behalve de bijdrage aan de luchtkwaliteit door Kuijpers, is daarbij ook de bijdrage vanwege het varkensbedrijf (ook deel uitmakende van het NGB) meegenomen. Ten tweede hebben GS Bureau HMAO nieuwe berekeningen laten verrichten, maar daarbij is alleen de bijdrage van Kuijpers meegenomen. Wat opvalt is dat de jaargemiddelde concentraties van fijnstof en stikstofdioxide op de verschillende imissiepunten in het laatste onderzoek hoger uitvallen dan in het onderzoek van Arcadis. Dit is zeer vreemd, omdat te verwachten valt dat de jaargemiddelde concentratie hoger uitvalt wanneer de uitstoot van het varkensbedrijf ook bij de berekeningen wordt betrokken. Uit de onderzoeken volgt echter het omgekeerde. GS verklaren dit verschil niet. De

verschillen zijn bovendien een duidelijke indicatie van het feit dat de onderzoeken niet juist zijn. GS hadden daarom de onderzoeken niet zomaar aan het besluit ten grondslag mogen leggen.

Cliënten voegen aan het bepaalde in de vorige alinea toe dat GS in paragraaf 5.9.3 van de oprichtingsvergunning een zeer suggestief voorbeeld geven. Het voorbeeld heeft betrekking op de gemiddelde verblijfstijd van een wandelaar op een wandelpad. Cliënten vinden dit een zeer suggestief voorbeeld, omdat GS daardoor de indruk wekken dat mensen maar even last hebben van de vieze lucht bij de inrichting van Kuijpers, terwijl dat niet het geval is. GS gaan er namelijk volledig aan voorbij dat het bedrijf van Frank Coenders pal naast de inrichting van Kuijpers is gesitueerd en dat het personeel van Frank Coenders gedurende 8 uur per dag in de directe nabijheid van de stallen in de buitenlucht werkt. Dat personeel zit dan ook niet maar even in de vieze lucht. Ter illustratie voegen cliënten als **bijlage 8** een kaart toe aan dit beroepschrift waarop zichtbaar is hoe het bedrijf van Frank Coenders is gesitueerd ten opzichte van Kuijpers. In dit verband moge duidelijk zijn dat het kortzichtig is van GS om slechts van het bouwwerk aan de Witveldweg 33 uit te gaan als imissiepunt. Op het daarachter gelegen terrein dat pal naast de inrichting van Kuijpers ligt, werkt het personeel in de buitenlucht.

3.8.3 Besluit emissie-eisen middelgrote stookinstallaties

In het Besluit emissie-eisen middelgrote stookinstallaties (hierna: "BEMS") zijn emissie-eisen voor NO_x, SO₂ en stof opgelegd voor bepaalde stookinstallaties. Kenmerkend aan het besluit is dat het rechtstreekse werking heeft. Dat betekent dat het bevoegd gezag in geval van vergunningplichtige bedrijven in de vergunning in beginsel geen eisen mag opnemen, tenzij het BEMS dit expliciet bepaalt.

GS hebben getoetst aan het BEMS en gesteld dat de stookinstallaties van de inrichting onder artikel 2.1.4 vallen. Zij hebben voorts opgemerkt dat geen voorschriften bij de vergunning worden opgenomen voor de stookinstallaties die onder de werking van het BEMS vallen, omdat de eisen uit het besluit rechtstreeks doorwerken.

GS hebben dit onterecht geoordeeld. Artikel 2.1.5 bepaalt immers het volgende:

"1. In afwijking van de artikelen 2.1.1 tot en met 2.1.4 stelt het bevoegd gezag, indien tot de inrichting een gpbv-installatie behoort, voor een tot die gpbv-installatie behorende stookinstallatie strengere emissiegrenswaarden vast dan de voor die installatie gestelde emissiegrenswaarden, indien met laatstbedoelde eisen niet wordt voldaan aan de artikelen 8.8 en 8.11, derde lid, van de wet."

Indien aldus niet wordt voldaan aan de artikelen 8.8 en 8.11 lid 3 van de Wm, hebben GS de plicht om strengere grenswaarden vast te stellen dan uit artikel 2.1.4

BEMS volgt. Omdat sprake is van een plicht, en niet van een bevoegdheid, dienen GS in ieder geval te onderzoeken of toepasselijkheid van de plicht aan de orde is. GS zijn hier – onterecht – geheel aan voorbij gegaan.

3.8.4 Fijn stof en stikstofdioxide

Op pagina 125 van de oprichtingsvergunning delen GS mede dat betreffende fijn stof aan de wettelijke normstelling is voldaan. Een verdere aanscherping zou niet van hen kunnen worden verlangd. De effecten van fijn stof, zoals die in de zienswijze zijn geschetst, zouden zich nimmer voordoen.

Cliënten kunnen zich niet vinden in hetgeen GS stellen. GS hebben namelijk onvoldoende gemotiveerd waarom vermelde effecten zich nimmer zullen voordoen. Cliënten hechten er waarde om een aantal zaken uit paragraaf 2.4 van de zienswijze te citeren, teneinde aan te tonen dat de oprichtingsvergunning niet alleen ondeugdelijk is gemotiveerd, maar ook onzorgvuldig is voorbereid:

"Uit de berekeningen die in het luchtkwaliteitsonderzoek zijn weergegeven volgt dat naar aanleiding van de vestiging van het NGB (dus zowel het project aan de Laagheide 9 te Grubbenvorst als aan de Witveldweg 35 te Grubbenvorst) de maximumnormen aangaande fijn stof- en stikstofdioxide-emissie niet worden overschreden. Het is onduidelijk of dit ook geldt indien bestaande en toekomstige projecten en ontwikkelingen in de berekeningen zouden zijn betrokken (cumulatie). Immers, uit de wet volgt dat het aantal overschrijdingsdagen van de 24-uursgemiddelde concentratie PM10 (fijn stof) op maximaal 35 maal per kalenderjaar is gesteld. Het aantal overschrijdingsdagen van het concept NGB wordt op (maximaal) 15 berekend. Niet inzichtelijk is wat de bestaande concentratie van fijn stof- en stikstofemissie is op de planlocatie en de directe omgeving en of door realisering van het NGB deze normen zullen worden overschreden. In het luchtkwaliteitsonderzoek wordt slechts met een algemene concentratiekaart betreffende heel Nederland (afkomstig uit het PBL 2010) de huidige situatie weergegeven. Het is onduidelijk of ook gericht onderzoek is gedaan naar de concrete, huidige uitstoot in het plangebied. Die onduidelijkheid bestaat ook ter zake de uitstoot van grote toekomstige ontwikkelingen (nagenoeg) aangrenzend aan het plangebied die reeds in volle gang zijn. Dat dit relevant is heeft het RIVM(of IRAS)-rapport van 7 juni 2011 reeds aangetoond. Dit rapport toont onder andere aan dat omwonenden van veehouderijen aan hogere fijn stof-emissie worden blootgesteld. Dit geldt dus des te meer indien in het plangebied meerdere veehouderijen zijn gelegen en aangrenzend aan het plangebied onder meer een snelweg (A73) en de vele reeds omschreven grootschalige projecten zijn gesitueerd."

Ter zake het in het citaat vermelde onderzoek van het RIVM is verder relevant dat RIVM onderzoek heeft gedaan naar stof en ammoniak depositie voor de omwonenden in de kernen van Grubbenvorst, Lottum, Melderslo en Horst. Tijdens een bijeenkomst bij het gemeentehuis is herhaaldelijk aan de aanwezigen, waaronder de heer F.M.P. Coenders, medegedeeld dat het RIVM niet de opdracht heeft gekregen om ook voor direct omwonenden de invloed van stof en ammoniak depositie te onderzoeken. Cliënten leiden hieruit af dat niet is onderzocht of er gevaar is voor direct omwonenden. Verder herhalen cliënten in dit verband dat geen althans onvoldoende aandacht is besteed aan gezondheidsgevolgen voor het personeel van Frank Coenders en andere aangrenzende bedrijven, ter zake waarvan van belang is dat vermeld personeel in de buitenlucht werkt.

3.8.5 Ammoniak

Op pagina 59 van de oprichtingsvergunning gaan GS in op een Beleidslijn omgevingstoets IPPC. Volgens GS houdt de beleidslijn volgens uw Afdeling in dat wanneer er in de omgeving van een veehouderij een kwetsbaar natuurgebied is, of wanneer de achtergronddepositie ter plaatse (te) hoog is, aanleiding kan bestaan om te verlangen dat deze veehouderij een lagere ammoniakemissie veroorzaakt dan die welke zou optreden wanneer de BBT worden toegepast. GS voegen hieraan toe dat blijkens de uitspraak van 28 mei 2008 van uw Afdeling geen plaats is voor het aan de milieuvergunning verbinden van nadere ammoniakvoorschriften ter bescherming van gebieden die onder de werking van de Natuurbeschermingswet 1998 vallen.

Gelet op het bepaalde in paragraaf 2.4 hiervoor betogen cliënten dat er wel plaats is voor het aan de oprichtingsvergunning verbinden van nadere ammoniakvoorschriften ter bescherming van buitenlandse Natura 2000-gebieden. In dit kader herhalen dat GS niet hebben onderzocht of in het buitenland beschermde althans kwetsbare natuurgebieden zijn gesitueerd, hetgeen wel is vereist omdat de inrichting van Kuipers hemelsbreed op om en nabij 5 kilometer van de landsgrens ligt.

Op pagina 60 van de oprichtingsvergunning gaan GS voorbij aan het standpunt uit de zienswijze met betrekking tot de rozenkwekerij van Frank Coenders. GS stellen dat rozen niet worden aangewezen als te beschermen gewassen in het rapport "Stallucht en Planten 1981". Uitsluitend daarom trekken GS de conclusie dat voor onaanvaardbare ammoniakschade niet behoeft te worden gevreesd. Cliënten verzoeken uw Afdeling om uw rechtspraak in dit kader te herzien. Het enkele feit dat rozen in het betreffende rapport uit 1981 niet worden vermeld als te beschermen planten, betekent niet dat ze dat nu nog steeds niet zijn. Zoals in de zienswijze is verduidelijkt, betogen cliënten dat rozen wel te beschermen planten zijn. Cliënten betogen aanvullend dat uit vermeld rapport geenszins de conclusie kan worden getrokken dat rozen dat niet zijn. Zo blijkt bijvoorbeeld uit pagina 10 van het rapport (**bijlage 9**) dat niet is beoogd om een sluitende toets met

betrekking tot alle plantensoorten te verrichten (het rapport bevat derhalve geen limitatieve lijst):

"In het begassingsonderzoek zijn zo'n 50 plantensoorten op hun relatieve gevoeligheid voor ammoniak getoetst. Tabel 8 geeft daar een indruk van. (...)

Tabel 8 Relatieve gevoeligheid van enkele plantensoorten voor ammoniak (Resultaten van begassingsonderzoek)"

Gelet op de onderstreepte passages van vermeld citaat moge duidelijk zijn dat ten onrechte tot op heden op grond van het rapport uit 1981 is geconcludeerd dat als een plantensoort niet is vermeld in het rapport, het dan automatisch geen beschermde soort zou zijn. Dat die conclusie onjuist is, blijkt eens te meer na het lezen van het schrijven van Frank Coenders aan mij dat ook al in de zienswijze is geciteerd:

"Ik weet niet of in het oude rapport: Stallucht en Planten uit 1981 expliciet rozen worden genoemd als minder gevoelige planten? Het kan ook zijn dat geen onderzoek is gedaan in rozen. Rapport is dermate oud dat er geen beoordeling is op de bewaarbaarheid van rozen. Rozen worden, na te zijn geoogst in de vollegrond, bewaard in koel- en vriescellen. Wanneer er te veel stikstof in de plant aanwezig is, zal de bewaring vele malen slechter zijn. Planten rotten dan weg in de koel- en vriescellen. Dit leidt tot grote financiële verliezen. De percelen met rozen grenzen aan de perceelsgrens van het kippenbedrijf. Voor de rozen die geteeld worden in potten(containers) gelden andere criteria. Ten eerste dient de bemesting voor deze planten uitgekiend te zijn op maximale groei en bloei. Dit betekent dat de bemesting van de planten en het affarden richting het bloemstadium afgestemd zijn. Depositie van ammoniak (dus stikstof) zal dit proces kunnen beïnvloeden. Hetgeen betekent te veel groei, te lang gewas of te zacht gewas. Kortom kwaliteitsverlies. Ten tweede zou depositie van ammoniak kunnen leiden tot visuele schade aan blad en bloem. Verbranding of lichte plekken op het gewas. Ten derde is aan te geven dat gewassen bij ons gedeeltelijk in kassen worden opgekweekt in de eerste fase van de groei. Vervolgens worden deze buiten gezet om verder te kweken. In deze overgangsfase zijn planten erg kwetsbaar. Een belasting van stikstof op deze plant kan mogelijk schade aanrichten."

Gezien het voorgaande persisteren cliënten in hun standpunt dat rozen als te beschermen gewassen dienen te worden beschouwd, zodat GS ten onrechte in afwijking van de minimale afstanden van 50 meter en 25 meter de oprichtingsvergunning hebben verleend.

Tot slot wijzen cliënten uw Afdeling ter zake ammoniakgevolgen op het gegeven dat ammoniak schade kan veroorzaken aan gebouwen waarin en/of waarop veel ijzerhoudende materialen worden gebruikt. Volgens cliënten mag worden verwacht dat GS ermee bekend zijn dat bij de uitlaatopeningen van ammoniakwassers de damwandplaten slecht vijf jaar mee gaan. Ze zijn dan volledig weggerot. Dit betekent dat het aannemelijk is dat er ook enig effect is op de bebouwing in de omgeving van de inrichting van Kuijpers. Aan dit alles zijn GS volledig voorbijgegaan.

3.8.6 Geur

Vooruitlopend op toezending van de bevindingen van een ter zake deskundige (zie paragraaf 3.8.1 hiervoor) betwisten cliënten de juistheid van het voor de geur afkomstig uit de slachterij gehanteerde toetsingskader.³

Daarnaast vinden cliënten dat ondeugdelijk is gemotiveerd waarom voor de geur die vrijkomt bij compostering en de BEC het beste kan worden aangesloten bij de bijzondere regeling uit de NeR voor GFT-compostering. Hetzelfde geldt betreffende het toetsingskader NGB. Alsook voor het toetsingskader Kuijpers.

Cliënten voegen hieraan toe dat zij het niet terecht vinden dat bij de geurberekeningen geen rekening is gehouden met de geur die ontstaat aan de westzijde van de inrichting van Kuijpers, te weten de geur die afkomstig is van de inrichting van Prime Champ (compostering champignonaarde).

Voorts persisteren cliënten bij het bepaalde over geur in de zienswijze, maar dat is hiervoor in paragraaf 1.2.3 al aangegeven.

3.9 Verkeer en vervoer

Cliënten betwisten dat ten behoeve van het aspect verkeer en vervoer gedegen onderzoeken zijn verricht, zodat op basis van die onderzoeken geen vergunning had mogen worden verleend althans daardoor gebrekkige voorschriften aan de oprichtingsvergunning zijn verbonden. Teneinde deze grond van argumenten te kunnen voorzien, zullen cliënten een ter zake deskundige de oprichtingsvergunning en de daarbij behorende documenten laten beoordelen. De resultaten van die beoordeling zullen cliënten zo snel als mogelijk in het geding brengen. Aanvullend betogen cliënten alvast het volgende.

GS stellen dat het aantal transportbewegingen voor een inrichting als de onderhavige vanwege de geïntegreerde bedrijfssituatie gering is in vergelijking tot een niet geïntegreerde bedrijfssituatie. Deze stelling is enerzijds ten onrechte niet onderbouwd. Anderzijds heeft te gelden dat het beweerde voordeel van het

³ Zie pagina 63 van de oprichtingsvergunning.

geïntegreerde karakter van het bedrijf sterk in twijfel dient te worden, zulks vanwege het feit dat de inrichting voor de varkens aan de Laagheide 9 te Grubbenvorst qua bedrijfsvoering onlosmakelijk is verbonden met de inrichting van Kuljpers, maar wel op een andere locatie ligt, zodat alleen al daarvan transportbewegingen mogen worden verwacht. Als bij die transportbewegingen de overige transportbewegingen worden opgeteld die verwacht mogen worden van een megastal voor kippen en een BEC, daarbij rekening houdende met de vooralsnog als niet meer dan een mogelijkheid te beschouwen toekomstige aanvoer van varkensmest per ondergrondse pijpleiding, vinden cliënten dat GS voorschriften met betrekking tot vervoersmanagement in de oprichtingsvergunning hadden moeten opnemen. Temeer gezien het feit dat GS geen althans onvoldoende rekening hebben gehouden met de aanvoer van organisch materiaal van elders, welke noodzakelijk is om de BEC draaiende te houden, gezien het feit dat bij het vergisten van mest altijd voor ongeveer 50% aan coproduct dient te worden toegevoegd (denk hierbij bijvoorbeeld aan maïs).

3.10 Visuele hinder

Zoals hiervoor in paragraaf 1.2.3 al is aangegeven, persisteren cliënten bij het standpunt over visuele hinder uit de zienswijze.

Cliënten constateren dat GS ten onrechte stellen dat de eerste fase bouwvergunningen inmiddels met goedkeuring van de welstandcommissie zijn verleend door de gemeente Horst aan de Maas. Dat is op dit moment nog niet het geval. Daarom vinden cliënten het stellen van voorschriften met betrekking tot het beperken van visuele hinder noodzakelijk.

3.11 Volksgezondheidsaspecten (verspreiding ziekten dier-mens)

GS zien in het door cliënten aangedragen standpunt ter zake volksgezondheidsaspecten geen aanleiding om de oprichtingsvergunning te weigeren althans daaraan nadere voorschriften te verbinden. Dit stellen GS op pagina 132 en 133 van de oprichtingsvergunning. Ze motiveren die stelling allereerst door middel van een verwijzing naar uitspraken van 4 maart 2009 (zaaknummer 200802521/1) en 7 april 2010 (zaaknummer 200903424/1/M2) van uw Afdeling. Daarnaast door middel van een niet toegelichte mededeling dat zij het standpunt van cliënten uit de zienswijze niet delen.

Cliënten kunnen zich niet verenigen met de wijze waarop GS bij de voorbereiding van de oprichtingsvergunning met de volksgezondheidsaspecten zijn omgegaan. Daartoe herhalen zij dat ze persisteren bij het standpunt uit de zienswijze (zie paragraaf 2.10 van de zienswijze, zie ook paragraaf 1.2.3 hiervoor). Daartoe delen cliënten bovendien betreffende de uitspraken waarnaar GS verwijzen mede dat beide uitspraken van vóór juni 2011 geen betrekking hebben op het standpunt van

cliënten uit de zienswijze. Dat standpunt is namelijk voor een groot deel gebaseerd op informatie van na juni 2011. Hieraan gaan GS ten onrechte voorbij. Voorts gaan GS eraan voorbij dat de omvang van de Inrichting dermate groot en uniek is dat nadere voorschriften alleen al daarom gerechtvaardigd zouden zijn. Op dit aspect is met name Behoud de Parel erg actief. Zij heeft reeds aangekondigd deze grond van nadere argumenten te voorzien door middel onderzoeksrapportages over voornoemde volksgezondheidsaspecten, welke onderzoeksrapportages binnen afzienbare tijd bekend worden gemaakt.

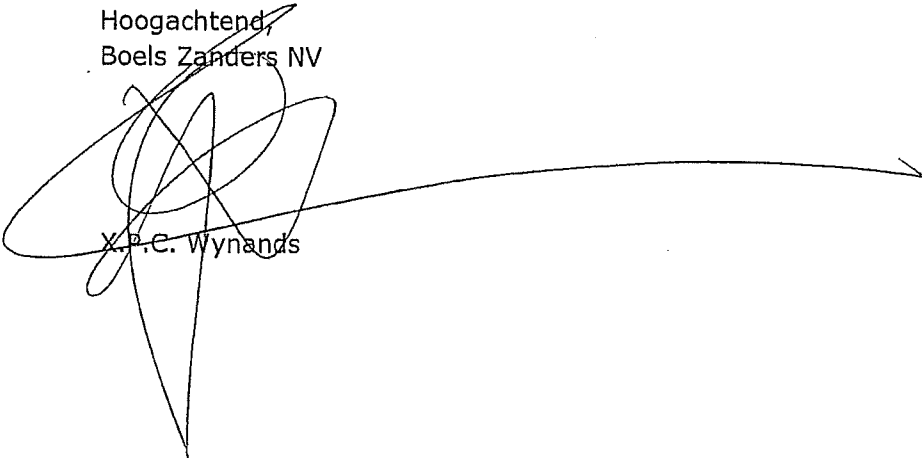
4. Conclusie

Gezien het voorgaande verzoeken cliënten uw Afdeling om het beroep gegrond te verklaren en de oprichtingsvergunning te vernietigen. Cliënten verzoeken uw Afdeling voorts om GS te veroordelen in de kosten van deze procedure.

Cliënten danken u voor de hieraan te besteden aandacht.

Het griffierecht kunt u afboeken van de rekening-courant van mijn kantoor bij uw Afdeling.

Hoogachtend,
Boels Zanders NV

X.P.C. Wynands